

Szerkesztőség:

Arad, Asev...palota,

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat,

Balev. Regete Ferdinand 4/22.

(József főherceg-ut.)

Sírgöycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN.

Egész évre — — — 1080 Lei

Fél évre — — — 540 Lei

Negyed évre — — — 270 Lei

Flavonta — — — 90 Lei

Hirdetések díjazás szerint.

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lei

VASÁRNAP — — — 6 Lei

Bucurestiben 50 banival több

Poincaré és Maniu táviratváltása a kölcsöntárgyalás sikere alkalmából

Az én diktatúráim.

Írta: Primo de Rivera,
generális, Spanyolország miniszterelnöke.

A fuzoszláv diktatura első napjaiban érdekesnek tartottuk módot keresni rá, hogy megtudjuk a diktatura eredményeiről alkotott véleményét a világ egyik legnagyobb diktatorának. A felette érdekes és aktuális, de nem egészen elfogulatlan nyilatkozatot az alábbiakban közöljük:

Amikor felkérnek, hogy nyilatkozzam diktatúrámról és annak eredményeiről, eszembe jut Pascal híres mondása: „Le moi est haissable” (Az „Én” gyűlöltre méltó.) Nem szeretem magamat előtérbe állítani. Spanyolország újjáépítési sikerei gazdaságának és nem az én személyemnek érdeméül tudandó be. Ezek a sikerek kizárólag az új kormányrendszer eredményei és munkatársaim kontójára könyvelendők el. Mindenekelőtt az ő ügyességüknek és okosságuknak köszönhető, hogy Spanyolország ilyen eredményeket mutathat fel.

Még legelkeseredettebb ellenségeim sem tagadhatják, hogy a diktatura rendelkezései a közrend helyreállítása és a gazdasági fellendülés érdekében teljes sikerrel jártak. Amikor a kormány a hatalmat átvette a régi rendszer gyenge kezeiből, országunk egy része, nevezetesen Katalónia, valóságos erőszakos uralom igájában szynylődött. Két esztendő alatt 600 politikai gyilkosság történt Barcelonában. A közbiztonság teljes hiánya természetesen hozzájárult Spanyolország gazdasági fellendülésének megakadályozásához és egyúttal aláásta országunk tekintélyét külföldön. A normális állapotok lehető leggyorsabb helyreállítása érdekében a legnagyobb erélyt kellett alkalmaznunk. Ma már az ország egyetlen részében sincs rémuralom. Barcelóna, Katalónia központja a békét és polgárainak biztonságát illetőleg, semmiben sem különbözik más civilizált államok városaitól.

Nagy akadályt jelentett Spanyolország fellendülése elé a marokkói háború. A nemzet egész élete, egész gazdasága, egész pénzügye és belső békéje Abd el Krim szeszélyeitől függött. Ez az arab törzsfőnök régi kormányaink gyengesége következtében nemzetközi tekintélyre tett szert. Ugy tárgyaltak vele, mint valami államfővel. Néhány hónappal, mielőtt Spanyolország kormányformáját államcsíny útján megváltoztattam, a régi kormány kénytelen volt Abd el Krimnek öt millió pezétát fizetni foglyaink szabadonbocsátása ellenében.

Amit a parlamentáris demokrácia nem tudott elérni, azt véghez vitte a diktatura. A marokkói háborút győzelmesen befejeztük és Abd el Krim megszűnt Spanyolország lidércnyomása lenni. Ma az államháztartás kiadásai teljesen normálisak és semmiben sem befolyásolják kedvezőtlenül költségvetésünket. Habár expedíciós csapataink már régen haza tértek, Marokkóban ma ép olyan nagy a közbiztonság, mint Spanyolországban. Így tehát módunkban van iparunk számára kihasználni Marokkó természeti kincseit és ezek közül el-

sősorban a rif-vidék gazdag vasbányáit. A rif középpontjában egyébként egy új város (Villa Sanjurjo) épül olyan gyorsasággal, ami még Amerika nyugati államait is bámulatba ejtené. Már egyedül a marokkói háború győzelmes befejezése igazolja nézetem szerint a diktatura rendszerét.

Az azonban nem kizárólag a közbiztonság helyreállítása és a marokkói háború győzelmes befejezése a diktatura egyetlen eredményei. Erélyesen végrehajtott takar-gazdálkodásunk révén lényegesen csökkentük az állami kiadásokat. Költségvetésünk már nem mutat fel deficitet és nem vagyunk ráutalva rövidlejáratú kölcsönökre, mint a gyenge kormányok. Az ország gazdasági élete egészséges és élénken hűltet. A közlekedést alapjában megjavítottuk, új hidakat és utakat építettünk, a mocsarakat kiszárítottuk és a

vasutakat villamosítottuk. Minden törekvésünk a gazdasági produkció emelésére irányul. Már érezzük a gazdasági élet fellendülését és valutánk javulásának következményeit.

Senkisésem tagadhatja, hogy Spanyolország világpolitikai helyzete ma szilárdabb, mint hét év előtt és tekintélye egyre növekedik. Nem állítom azt, hogy félnek tőlünk, ezt nem is szeretném, azonban nagyobb respektussal rendelkezünk. Habár Spanyolországot még nem számítják a nagyhatalmak közé, Spanyolország tényleges befolyása a hatalmak tanácsában alig kisebb, mint valamelyik nagyhatalomé. Spanyol-Amerikával való kapcsolatunkat kimélyítettük és pedig nemcsak kulturális téren, hanem gazdaságilag is.

Tekintettel arra, hogy a diktatura Spanyolországban csupán öt esztendő, eredményei valóban igen nagyok. Törekedtem arra, hogy az eredményeket ne túbozzam, de le kell szögezmem, hogy gazdasági sikereinket még azok a pártatlan férfiak is teljes egészükben elismerik, akik a diktaturát politikai okokból elvetik.

Poincaré győzött a parlamenti harcban.

A minisztereink háromórás beszéde után felvetette a bizalmi kérdést. A kamara 317 szóval 253 ellen bizalmat szavazott Poincarénak.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) Tegnap éjszaka döntött a kamara a Poincaré-kormány sorsa felett. A döntés kedvező volt. Poincaré győzött, mennyiben háromórás beszéde után a kamara 317 szóval 253 ellenében bizalmat szavazott neki.

A parlament ülése délután három órakor kezdődött meg. Berceaut radikális képviselő a szerzetesrendek visszatelepítése ellen beszélt, majd a küszöbön álló nemzetközi tárgyalásokról szólva, kijelentette, hogy a radikálispart ebben a kérdésben a legnagyobb bizalommal viseltetik Briand külügyminiszter iránt. Briand erre felpattant:

— Kikérem magamnak ezt a kétszínű játékot — kiáltotta. — Nem fogom megengedni, hogy kijátszanak a miniszterelnök ellen. Poincaré és én minden kérdésben egyek vagyunk.

Poincaré erre szintén a szónok felé fordult és gnyyosan megjegyezte:

— Aligha fog sikerülni ömek egyenetlenségét vagy nézeteltérést kelteni köztünk.

A radikális szónok után Berthod támadta a miniszterelnököt, majd Poincaré lépett a szószékre s háromórás beszédet tartott. Ebben elsősorban a két év előtti eseményekre pillantott vissza és kijelentette, hogy akkor a nemzeti egység megmentette az országot. Erre a

zeti egységre ma épen olyan nagy szükség van, mint akkor volt, mert csak az tudja a jóvátételi kérdést elintézni. Ha a parlament nem szavazza meg a bizalmat, a kormány azonnal lemond. Most kell eldönteni a kérdést, mert ha a jóvátételi tárgyalások alatt törne ki a kormányválság, az katasztrófális lenne. Megemlékezett a Gazette du Franc botrányáról is, és kijelentette, hogy a kormány megteszi kötelességét az ilyen jelenségekkel szemben. A kormány — mondotta — bátor szociális reformokat tervez, de óvakodik attól a pénzügyi politikától, amely az országot az örvény szélére sodorta.

A külpolitikára áttérve, a Kellogg-paktumot méltatta, majd leszögezte, hogy Franciaország szívvvel-lelékkel csüng a béke ügyén. Ugyanílyen érzellemmel fogják vezetni a jóvátételi kérdésnél. A beszéd után Grumbach szociálista, majd Daladier radikális képviselő szólalt fel. Éjjel után ért véget a vita, majd Daladier határozati javaslatot nyújtott be a kormány ellen. Poincaré a javaslat elvetését kérte. A szavazás során a kamara Poincaré mellé állott és 317 szóval 253 ellen elvetette Daladier javaslatát.

— A kormányvárti lista győzött a buzai közsézi választáson. Bucurestiből jelentik: Buzeanban ma volt a közsézi választás. Mintán csak a kormányvárti nyújtott be jelölő listát, ezt jelentették ki. megválasztottak.

Megérkezett a fagyhullám

Aradra. *Egyes Európából rendkívül hideg időjárást jelentenek. — Ausztriában viszont gyújtogat a hőség. — Kúszolnak a farkasok a Sziged vidékén.*

(Arad, január 12.) A mai nappal megérkezett az európai fagyhullám Aradra. Ma reggel, az eddigi aránylag nem nagyon hideg napok után, egyszerre **minusz 18 fokra szállt alá a hőmérő higánya** és délben is csupán minusz 8-ra „enyhült” az időjárás egy-két órára, hogy aztán újabb hősüllyedés álljon be.

A nagy hideg megváltoztatta némileg a város külső képét is. A déli korzózás gyönyörűségeit élvezők száma erősen megcsappant és akinek mégis ki kellett mennie az uccára, szinte futólépésben igyekezett célja felé, hogy minél hamarabb fűtött fedél alá jusson. Sok baj volt a taxikkal is. Az öngyújtókészülékek ugyilátszik jobb klímához vannak szokva és egymásután mondták fel a szolgáltatást, hiába takarta vastag pokróc a hűtőket. A nyakig-bundás soffőrök méla káromkodások közepette láttak neki a régimódi kurbilizásnak, hogy jobb belátásra bírják a csökönyös gépkocsikat. A Maros egyelőre csendben folydogált, de már nagy jégtáblák uszkáltak a hátán, mintegy előre jelezve, hogy néhány nap múlva, ha ilyen marad az idő, befagy a barna folyó is.

Óriási a hideg mindenfelé.

De nemcsak Aradon dühöng a fagyhullám, hanem az ország többi részében is. A Duna már teljesen befagyott, a Principe Nicolae gőzhajó pedig, amelyet Tulceánál ért a fagy, a jégben rekedt. Iasában és Brassóban tegnap 24 fok Celsiusot mértek a fagyponthoz. A meteorológiai intézet prognózisa azt jósolja, hogy Bessarabia és Moldva kivételével, mindenütt a hideg fokozódása várható.

Ausztriában is nagy hidegek vannak. Bécsben a déli hőmérséklet minusz 14 fokos volt, míg Alsó Stájerországban a hőmérő tegnap minusz 30 fokos hideget mutatott. Oberwedében 33 fokos hideg volt. A hegyekben aránylag melegebb az időjárás.

Magyarország egész területén tegnap mélyen a fagyponthoz ért a hőmérséklet. Budapesten a legalacsonyabb hőmérséklet minusz 8 fok volt. Szombathelyről 13, Magyaróvárról 17, Kaposvárról 18 fokos hideget jelentettek.

Farkascordák a falvakban.

Felső-Olaszországban szintén téliesre fordult az idő. Mindenütt rendkívül erős fagy lépett fel s a hőmérő átlag tízfokos hideget mutat. A vidéki városokból és falvakból érkező jelentések szerint a nagy hidegben többen megfagytak. Umbriában a hőmérő olyan mélyre süllyedt, amilyenre évtizedek óta nem volt eset.

Németországban és Berlinben is kegyetlen hideg uralkodik. Az elmúlt éjjel Berlinben minusz tizenhat fok volt a hideg és csütörtök délben sem emelkedett a hőmérő minusz tizenkét fok fölé. A nyugati tartományokban azonban már enyhül a hideg, így a Rajna-vidéken minusz hat fok volt a maximum. Érdekes, hogy a magasabb hegyeken fekvő meteorológiai állomások lényegesen melegebb időt jelentenek.

Görögországban ugyancsak rendkívül kemény fagy van.

A rendkívül hideg sok helyütt forgalmi zavarokat és gyakran halálos végű baleseteket idézett elő. Jugoszláviában több helyütt vaddisznó és farkascordák jelentek meg a Fruska-Gora hegyei közt levő falvak közelében.

A budapesti jelentések szerint a Dunántúlon a legerősebb a fagy. Kaposváron minusz 23 fok volt a hideg, míg a Tiszántúlon 14 fokos hideg uralkodott. Szegedről jelentik, hogy a farkasok sorban támadják meg a nyájukat. Két farkas bejutott Kovács Ferenc karámbába, mire Kovács, fiával, egy béresnével és Nagy Sándor juhással, vasvillával próbálta kiűzni a fenevadakat. A farkasok megtámadták az embereket, akik csak nagynehezen tudtak megmenekülni. Nagy életveszélyesen, Kovács fia pedig könnyebben megsérült a farkasoktól, volt harcban.

Érdekes ezzel kapcsolatban megemlíteni, hogy Ausztriában, ahol most van a nyár, emberfeletti hőség uralkodik, amely már eddig is számos tüzesetet idézett elő.

Ausztria érte el a fagyrekordot.

A prágai jelentések szerint a fagyhullám megérkezése óta tegnap volt a leghidegebb nap Csehszlovákiában. A hőmérséklet még a belső országrészekben is mindenütt husz fok Celsius alatt volt, míg a hegyek között huszonöt és huszonhét fokos hideg uralkodott.

„Talán maga Radics se merné most kinyitni a száját.”

Jugoszláviában senki sem merészel véleményt mondani a diktatúráról. Három-négy hónapon belül nijaalkotják a törvényeket. — A szocialista lapoknak is ünnepelelnök kellett a diktatúrát.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójának távirata.) A Politika mai számában vezércikket hoz, amelyben — mértékadó helyről nyert információk alapján — közli a kormány programját. A cikk megállapítja, hogy a királyi proklamáció, amelyet a miniszterekhez intézett, csak a legfőbb elveket jelöli meg, míg a gyakorlati keresztülvitelt a szakminiszterekre bizza. Az új kormányprogram főpontjai a következők:

A közigazgatás reformja, a közgazdasági és pénzügyi rekonstrukció, a teljes szellemi és lelki egység létrehozása a szerbek, horvátok és szlovének között. Ezen célok eléréséhez szükséges, hogy a törvényanyagot három-négy hónapon belül megalkossák és egységesítsék a törvényeket az állam egész területén. A szolgálattal levő tisztviselők javadalmazását megjavítják, viszont a tehetségteleneket és korruptakat eltávolítják helyükről. A gazdasági talpraállítás legfontosabb elve az, hogy a vámpolitikát újjászervezzék. A külpolitikában a legfontosabb princípium lesz a szomszédokkal való jóviszony fenntartása.

A lap jelentése szerint Marinkovic külügyminiszter helyettesévé Feticset, Jugoszlávia állandó népszövetségi delegátusát nevezték ki.

A cseh sajtó a rendszerátalakításról tovább-

Újabb akció az aradi szabadságszobrok elszállítására.

Klebelsberg Kunó gróf magyar kultuszminiszter kezdeményező lépést vár Romániától a szobrok kicserélése tárgyában. — Remény van arra, hogy a magyar relikviák előkerülnek a lovarda sötétjéből.

(Arad, január 12.) Az aradi szobrok ügyében már számos vita folyt le, tárgyalások indultak meg és maradtak abba és a helyzet ma még mindig az, hogy ezeket az értékes műemlékeket az aradi lovardában lepi be a por. Most újabb akció készül és — miután hivatalos helyről indul az iniciativa — lehetséges, hogy ezuttal sikerrel is jár.

Legutóbb Aradon járt Lendvay Sándor, egy Aradról elszármazott és itt általánosan ismert nyugdíjas főtisztviselő, aki a szobrok kiadatása ügyében tárgyalásokat folytatott dr. Nichi Lázár kulturpalotai igazgatóval. Ugyanekkor meglátogatta a Kulturpalotában levő 48-as ereklyemúzeumot is, amelyet néhai Varjassy Árpáddal együtt ő alapított. A megbeszélések során az igazgató kijelentette, hogy értesülése szerint a román állam hajlandó kiadni a szobrokat és az ereklyemúzeumot, amennyiben Magyarország viszont a budapesti Nemzeti Múzeumban őrzött román vonatkozású emlékeket kiadja. Lendvay elutazott Aradról és azóta a szobrok ügye ismét feledésbe merült. Ma levelet kapott a nyugdíjas főtisztviselőtől Varjassy Lajos nyugalmazott polgármester, interimár bizottsági tag. A levélben Lendvay az ügy újabb fázisáról értesíti Varjassyt és elmondja, hogy a Nichi Lázár dr.-ral folytatott tárgyalásairól memorandumot nyújtott be gróf Klebelsberg Kunó magyar kultuszminiszternek. A

Belgrádtól jelentések szerint Kragujevacban minusz 17 fokot mértek, a rekordot azonban Ausztria érte el, ahol Felső-Stájerországban 33 fokos hideg volt. A hegyekben aránylag melegebb van, a Raxon reggel kilenc órakor a hőmérő null ponton állt. A berlini jelentések szerint a Keleti tenger is befagyott. Stralsund és Rügen sziget között a vastag jég most természetes hidat alkot, amelyen át viág közlekednek a legnehezebb teherautók is. A keleti tengeri hajózás biztosítására jégtörőket kellett igénybe venni. A meteorológiai intézet jelentése szerint egyelőre még hideg idő várható, de rövidesen véget ér a fagy. Észak-németországban már ma délután sűrű köd uralkodott, ami az olvadás bekövetkezésének előjele.

ra is nagy érdeklődéssel ír. A Venkov azt írja, hogy a külügyminiszterium az egyes lapok szerkesztősegeit az államcsinyről táviratilag értesítette. A puccsot kedvezően fogadták. A külügyminiszteri intenció nyomán még a szocialista sajtó is megünnepelte a meggyőződéssel szöges ellentétben álló eseményt, aszerint, amint azt felsőbb helyről megrendelték.

A budapesti jelentések szerint az „Uj Nemzedék” munkatársa Belgrádban és Zágrábban járva azt észlelte, hogy senki sem mer nyilatkozni az eseményekről, mert az új törvény öt éves börtönbüntetést szab ki arra, aki az államrendre nézve kedvezőtlenül nyilatkozik.

— Talán maga Radics sem merné kinyitni a száját — állapítja meg az újságról, Macsek kijelentette, hogy a párt határozata folytán nem nyilatkozhatik.

Belgrádból jelentik: Megvesztegetés gyanúja miatt ma több magasállású miniszteri tisztviselőt felfüggesztettek. A felfüggesztett tisztviselők az erdőkisajátítások körül nagyarányú visszaéléseket követtek el. Az új kormány egyébként fokozni kívánja a kivitt s ezért a sör és a gabona vámiát felfüggeszti, míg ezzel szemben a luxuscikkek behozatali illetékét lényegesen fogja emlí.

jelenleg Badenben tartózkodó Lendvay Sándor memorandumára azt a választ kapta, hogy a miniszter Románia követeléseire vonatkozólag a kezdeményező lépések megtételét várja, hogy a komoly tárgyalások megindulhassanak. Lendvay most arra kéri Varjassy Lajost, értesítse, milyen stádiumban van jelenleg az ügy, hogy megtehesse a miniszteriumnak a konkrét előterjesztést és megkaphassa a hivatalos felhatalmazást a tárgyalások lefolytatására. Valószínűleg ezuttal eredménnyel járnak a tárgyalások és az aradi szobrok hamarosan kikerülnek az aradi lovarda sötétjéből.

— Amanullah lemondott reformjairól, hogy a trónt megtarthassa. Londonból jelentik: Az aigán forradalom meghozta eredményét. Amanullah király belátta, hogy országában nem tudja győnműcsöztetni külföldi tapasztalatait anélkül, hogy trónja nem forogna veszélyben és visszalépett reformjaitól. Reviziós bizottság alakult, hogy az új törvényeket összhangba hozzák a Korán parancsaival, ami annyit jelent, hogy egyik sem fog életbelépni. Amanullah máris felfüggesztette rendeletei nagy részét, megszüntette az asszonyok fátolyviselési tilalmát, megszüntette az általános védőkötelezettségről szóló rendelet érvényét, sőt hatályon kívül helyezte azt az ukázát is, amely szerint a lakosságnak európai ruhában kell járnia.

Kitört a harc az aradi és temesvári magyar színtársulatok között.

A volt temesvári főpolgármester önkényes döntése idézte elő a zavart. A temesvári társulat nyílt levele Szendrey Mihályhoz. — Szendrey az Aradi Közlöny útján válaszol a levélre.

(Arad, január 12.) Annak idején, amikor dr. Georgevici Lucian, timisoarai főpolgármester teljesen önhatalmúlag határozott a timisoarai színház kérdésében és fölbontotta Arad és Timisoara színikapcsolatát, nagy megütközést keltett, hogy a főpolgármester egyáltalában nem kérte ki a színikapcsolat személyére vonatkozólag sem az állandó választmány, sem a Magyar Párt vezető-férfiainak véleményét. Mindenki megkérdése nélkül döntött Fehér Imre színikapcsolat javára a főpolgármester, elutasította Szendrey Mihályt az elmúlt szezonban jól bevált arad-timisoarai közös szezonra tett ajánlatát annak a jólismert körülménynek ellenére, hogy a két város színikapcsolatának megszüntetésével mindkét város társulata válságos helyzetbe jut, mert a miniszterileg jóváhagyott román propaganda-társulatok gyakori vendégjárása havonta úgy Timisoarán, mint Aradon 8—9 napra elnémetíti a magyar színházban a magyar szót és ilyenkor megfelelő mellékállomás nélkül mindkét város társulata szünetelni kénytelen.

A főpolgármester akkor csak provizorikus beosztással határozta meg a magyar, német és román társulatok játszási idejét és most a közelmúltban ismét aktuálissá vált a beosztás kérdése. A főpolgármester ismét egyéni nézete szerint döntött és február elsejétől kezdve egészen augusztus elsejéig újból Fehér igazgató kapta meg a timisoarai városi színházat. Tekintettel arra, hogy újlag önhatalmúlag határozott a főpolgármester az állandó választmány tagjainak megkérdése nélkül.

a tagok elhatározták, hogy megfelebbek a döntést, arra való hivatkozással, hogy a főpolgármester még decemberben lemondott, a januárban hozott döntés tehát nem jogszert.

Ugyanekkor Timisoarán járt Szendrey Mihály színikapcsolat is, aki orientálódott a helyzetről és egyben lépéseket tett az irányban, hogy

amikor Fehér igazgató egy kisebb állomáson játszik, ő vendégszerepelhessen Timisoarán.

Ezt a timisoarai színtársulat nyomban oda magyarázta, hogy Szendrey Mihály a timisoarai színház elnyerése érdekében folytatott tárgyalásokat és a Jimbolán működő timisoarai együttes Fehér igazgató összehívására társulati gyűlést tartott, amely kivonatossan Ladányi Imre, Nagy László, Darvas Ernő és Szabdkay Miklós aláírásával a következő nyílt levelet intézte Szendrey igazgatóhoz:

Nagy meglepetéssel értesült a timisoarai magyar társulat arról, hogy Szendrey Mihály Timisoarán is szeretne játszani, ami kétségbeejtő helyzetet jelentene Fehér Imre timisoarai magyar társulatának tagjai számára. El sem tudnák képzelni, hogy komolyan tervezi Szendrey, hogy egy ilyen nagy társulatot télviz idején a katasztrófiába döntse. Azt sem tudják elhinni, hogy Szendrey Mihály magyar színikapcsolat, egy másik magyar színtársulat sirásójává alacsonyodna. Már csak azért sem hiszünk ebben a hírből, mert a terv sikere esetén, Szendrey a magyar színházi kulturát egy társulattal szegényebbé tenné.

De ha mégis így lenne, akkor a kompetens személyeknek ítélgetésre bizza a timisoarai magyar társulat az ügyet és azt hi-

szi, hogy törvényes jogai a szent emberiség nevében mégis érintetlen maradnak. Fehér Imrével az egész társulat meg van elégedve. Sokszor volt már nehéz helyzetben, de nem történt meg még soha az, hogy pontosan ne fizette volna társulatának tagjait. A társulat bizalommal tekint a jövőbe, mert meg vannak győződve, hogy Szendrey Mihálynak imputált eljárás távol áll tőle: de ha mégis megfelelné az igazságnak, úgy nem lesz magyar ember, aki neki ebben kezet nyújtana.

A nyílt levéllel kapcsolatban főkerestük Szendrey Mihály színikapcsolatát, aki a következőket jelentette ki:

— Se nem kértem, se nem felebbeztem meg a timisoarai városi engedély kiadását.

nem lehetetlen azonban, hogy megsemmisítik a szerintem teljesen jogtalanul ki-

Felborult egy utasokkal telt autobus az Óvár-téren.

Csak a szerencsés véletlennek köszönhető, hogy halálos sebesülés nem történt. Az utasok valamennyien megsérültek. A balesetért senkit sem terhel felelősség.

(Arad, január 12.) Az egyik városi autobusszal ma délelőtt, fél egy órakor súlyos szerencsétlenség történt és valami csodálatos véletlen folytán, az autobus tizenkét utasa közül senki sem szenvedett veszélyesebb sérüléseket. A 432 Ar. rendszámú városi Ford-kocsi Ujarad és a Szabadság-úter között közlekedik. Sofőrje Csató Miklós és kalauza Soprala Traian. A kocsi tizenkét óra után indult el Ujaradról és a hidig tizenkét utas helyezkedett el benne. A híd körülbelül egy fél kilométer távolságra van a Muntean-féle benzinkattár és a vaktár előtt elvonuló úton történt a szerencsétlenség, amely órákon keresztül a legnagyobb izgalomban tartotta a város lakosságát.

A soffőr rendes menetben vezette az autobust és a benzinkattár előtt észrevette, hogy az úton egy hatalmas jégtömb fekszik. Kikartotta kerülni a jégtömböt, de olyan erőteljes mozdulattal fordította el a kormányt, hogy a kocsijobb első kereke feljutott egy föld-töltésre és a hátsó jobb kereke pedig a jégtáblára szállt rá.

Ebben a pillanatban a kocsi első része félrebillent és az autobus a bentülőök nagy rémületére, felfordult.

A szerencsétlenségnek számosan voltak szemtanúi, akik mindjárt a helyszínre siettek, hogy az áldozatoknak segítségére legyenek. A kalauznak ekkorán sikerült az autobusból kiugrani, a bentrekedt utasokat pedig az összetört ablakokon keresztül húzták ki. Rémuló és fájdalmas sikoltások hallatszottak ki a felborult kocsiból. Mindenki azt hitte, hogy a katasztrófiának halálos áldozata is van, azonban szerencsés véletlennek köszönhető, hogy az utasok az ijedségen kívül, csupán könnyebben sérültek meg. Egy hölgyet ájultán húzták ki az autobusból és csak nehezen sikerült öntudatra téríteni.

Az autó utasai kivétel nélkül kisebb-nagyobb horzsolásokat szenvedtek.

A sérülések nagyobb része a betört ablaküvegektől származott. Sántító, nyögő és jajgató rémuló emberek vették körül a felborult kocsit és az áldozatok egy része gyalog vándorolt tovább, míg a többiek, különösen

Erdélyiek találkozó helye az
ESPLANADE-szálloda
BUDAPESTEN
LUKACS-FÜDDŐVEL SZEMBEN.
Kényelmes család otthon. Tökéletes tisztaság, hideg-meleg folyóvíz.
A szállás a város központjában, a kirándulók 20% engedményt kapnak.

adott engedélyt, azaz a meghosszabbítást és ezesetben természetesen kérni fogom részemre a játszási engedélyt,

ama egyszerű kötelességből, hogy az aradi nagytársulat egzisztenciáját biztosíthassam és egyúttal mindkét városnak zavartalan színházmenetet nyújthassak, mert kibírhatatlan állapot úgy az aradi, mint a timisoarai társulatnak, hogy havonta 8—9 napig működésképtelen legyen. Ez vezette az elmúlt évben Timisoara hatóságát és közönségét, hogy Arad és Timisoara színezetét összekapcsolja. Az aradi társulat Timisoara elvesztésével a legnagyobb zavaroknak volt és van kitéve, amit Fehér Imrenek nagyon jól kell ismernie. Így igazán nem tehet szemrehányást, hogy az esetben, ha az engedély meghosszabbítását megsemmisítik, igyekszem a társulatom egzisztenciáját biztosítani.

azok, akik a felborulás következtében nagyobb ütéseket kaptak, kocsit hoztak s azon távoztak el a szerencsétlenség helyéről. Az autobus szerencsétlenségének híre percek alatt terjedt el a városban és a hírek arról szóltak, hogy a katasztrófiának halálos áldozatai is vannak. Számosan siettek ki a szerencsétlenség helyszínére, ahol már nem láttak mást, mint a felborult autobust, amelynek üléseire és ablakcserepeire rászáradt a megárvadt vér.

Az autobus-szerencsétlenség ügyében Tripa János gépjármű igazgató vezette be a vizsgálatot. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenségért senkit sem lehet okolni, mert azt a véletlen körülmények idézték elő. Az autobus hűtője, kerekei összetörték és azonkívül több helyen megrongálódott. A kár hétezer lej, ami biztosítás útján megtérül.

Orgiák az aradi lebujokban.

Egyes külvárosi korcsmák találkahelynek rendezték be helyiségüket.

(Arad, január 12.) Az aradi államrendőrséghez ma egy feljelentés érkezett, amely megdöbbentő részleteket tár fel egyes külvárosi lebujok éjszakai életéről. A feljelentés szerint, különösen a Calea Radnei (Radnai-úti) és Calea Bihorului (Nagyváradi-úti) korcsmák között vannak olyanok, amelyeket tulajdonosaik találják céljaira tartanak fenn. A feljelentő megnevez egy Nagyváradi-úti korcsmát, ahol éjszakánként züllött cselédleányok gyűlnek össze, akiket egy éjszakai szállásért és néhány falat harapnivalóért, a tulajdonos a lerészegedett vendégek rendelkezésére bocsájt. A korcsma ajtajait zárórakor lecsukják és zárt ajtók mögött reggelig folyik a dorobózás. A razziaknak azért nem sikerült eddig leleplezni az ottani állapotokat, mert a razzia megérkezése előtt, a cselédleányokat mindig sikerült a padláson elbujtatni. A feljelentés alapján a rendőrség a legnagyobb körültekintéssel vezette be a nyomozást.

!! Erdélyi hölgyek figyelmeve !!

BERKOVITS SZALON

Budapest, IV., Kristóf-tér 2.

Legujabb párisi estélyi és délutáni Modell kollekciójának bemutatása. A régi ismert, szolid kivitelben a mai gazdasági viszonyoknak megfelelő szolid árak. Az őszi modellek olcsó kiadásai.

Az Igmándi

természetes keserűviz
gyomor-és béltisztító
hatása páratlan.

Kapható mindenütt kis és nagy üvegben. Az Igmándit ne tévessze össze másfajta keserűvizvel!

Feljelentések özöne az Aradon dolgozó idegen munkások ellen.

Lázár Agoston dr. alispán személyesen fog megvizsgálni minden feljelentést.

(Arad, január 12.) Az Aradi Közlöny írta meg egyedül, hogy a belügyminisztérium rendelete folytán Aradon nagyarányú idegenrevízió lesz, amelynek során az idegen állampolgársággal rendelkező szakmunkások helyzetét revídiálják. A revízió oka az, hogy számos román állampolgár munkás van állás nélkül, ugyanakkor, amikor az itteni gyárak idegeneket alkalmaznak. Ecélből a revíziót eszközöző dr. Lázár Agoston alispán bekérte a szigurancától, munkaügyi felügyelőségtől és rendőrségtől a szükséges adatokat.

talán azok a konkrét feljelentések, amelyeket az állástalan szakmunkások tesznek az egyes gyárak és vállalatok ellen. A feljelentésekben nemcsak az egyes gyárakat jelölik meg, hanem azoknak az idegen munkásoknak a nevét is, akik elfoglalják a román állampolgárok elől az állásokat. Majdnem minden aradi gyár ellen van hasonló feljelentés és dr. Lázár Agoston minden egyes esetben kiszáll a helyszínre és meggyőződik arról, vajon tényleg pótolhatatlan-e az illető munkás, vagy pedig pótolható-e román állampolgársággal rendelkező szakemberrel.

Közben egyre gyűlnek az alispán irás-

Ujabb terhelő tanuvallomások Erdélyi ellen

A millstadi szobaleány és az ottani káplán vallomása a mai főtárgyaláson.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Az Erdélyi-ügy mai tárgyalásán felolvasták az egyes vallomásokról felvett jegyzőkönyveket, többek között Erdélyi millstadi vallomását, Gáldyét, valamint a Löw-családot. A tárgyalás szenzációja Thien Hilda millstadi szobaleány súlyosan terhelő vallomása volt.

Thien Hilda elmondotta, hogy az emlékezetes napon Forgács Anna szobájából hörgés hallatszott, mintha valakit fojtogattak volna. A millstadiak mind az Erdélyi-házaspár furcsa életéről beszéltek.

Az ezután kihallgatott tanúk súlyosan vallanak Erdélyi ellen. Forgács Anna egyik bizalmas orvosa cáfolja, hogy Anna méreggel élt volna. Több levelet olvas fel annak bizonyítására, hogy Anna Millstadtban nem szenvedett álmatlanságban. Schönfeld Ferenc dr. vallomásában előadja neki az volt a benyo-

mása, hogy Forgács Annát megfojtották. Kristián Péter millstadi káplán ugyancsak azt vallja, hogy Erdélyné természetellenes halállal halt meg. Piiha Dóra azt vallja, hogy Anna a szerencsétlenség után ezekkel a szavakkal magyarázta neki a történeteket:

— Nem tudom, hogy zuhanhattam le. Én rendesen mentem... Béla mögöttem néhány lépéssel... Egyszerre, mintha meglöktek volna...

Robicsék Károly dr. bécsi orvos azt a meggyőződését közli a bírósággal, hogy a nyakon talált borsérülések fojtogatástól származnak. Thien Hilda a sárlól azt vallja, hogy Annánál másképen nézett ki a sál, mint amikor azt Erdélyi az ajakruzzsal és puderral egyidejűleg neki ajándékozta. Az az impresziója, hogy Forgács Annát azzal a sállal fojtották meg.

Alkalmi ajándékokat saját árban vásárolhat a Grallert-féle végeladáson

Arad, Bul. Regina Mária 18. (Polg. Takp. épület.)

Órák! Ekszerek! Disztárgyak!

Földes, Kun visznek a színpadra még kiváló figurákat. Gellért az ambiciózus dirigens, s mindent egybevetve, olyan elementáris nagy sikerre van a hétfői premieren kilátás, hogy még sok-sok előadása jegyében fog visszhangzani a színház „Az utolsó Verebely-lány” nagy-nagy aradi sikerétől.

* Vasárnapi szórakozási program a színházban. Délután 3 órakor megnézní mérsékel helyárrakkal a Régi nyár-t. 6 órakor kacsogni a Bölcsődal humorán, ugyancsak mérsékel helyárrakkal, este pedig gyönyörködni 9 órakor az Eltörött a hegedűm-ben.

Gummitűzőket

csak speciálitástól vásároljunk;

Melltartók, haskötők 20%-al olcsóbban mint másutt

PILCZ IRMA Arad, Str. Eminescu (Deák t. sz. u.) 14.

Az AAC táncos teaestje

Zsufolásig megtelt a Fehér Kereszt nagyterme az AAC táncos-tea estélyén, amely fényes siker jegyében folyt le.

(Arad, január 12.) Ma éjjel a jókedv, a fesztelen hangulat volt az ur a Fehér Kereszt nagytermében: az AAC rendezte meg pompás siker jegyében ezévi táncos teaestélyét. Zsufolásig megtelt terem jellemezte az AAC-isták mulatságát, a párolgó teával megarakott asztalok körül Arad város előkelő társadalmának nagyrésze, elegáns toalettekben pompázó szépasszonyok, vakító ingemű, szmokingos urak foglaltak helyet s tizenegy óra felé már mozdulni sem lehetett a teremben. Megjelent az egyesület tisztikara, az élen dr. Széll Lajos elnökkel, kívülük Arad társadalmának több közéleti személye, mint dr. Lázár Agoston alispán, dr. Moga Romuus rendőrprefektus, dr. Lulai Cornel interimárbizottsági elnök, dr. Párecz Béla képviselő. A falakat diszkrét izzással a 30 éves nagymultu egyesület emlékezésről díszítették, sok siker emléke a zöld gyepen, amelyhez évről-évre az a siker is járul, amelyet az atléták a fehér asztalok mellett érnek el ilyen nagyszerű sikerű táncestély alkalmán.

A gazdag büffé csak úgy ontotta az inyencebbnél-inyencebb falatokat. Székely Károlyné vezetésével fáradhatatlanul elégitették ki a közönség kívánságait: dr. Széll Lajosné, Burza Cornélné, Dein Paula, Dömötör Bertalanné, Dömötör Lászlóné, Fényes Lórátné, dr. Fetter Eleménné, Hajós Gézánné, Hendl Jánosné, Kalmár Lászlóné, Nagy Imréné, Pálffy Gyuláné, Rödler Gézánné és Wendt Lászlóné. A szervirozást pedig egy bájos fiatal leánycsapat, az AAC leánygardája látta el fürgén, ügyesen, figyelmesen.

Tarka ballonok a levegőben, ajándék juxkalapok itt-amott s a falatozás után színes kép, Gellért-Nachtmann jazz-muzsikájára megmozdul a terem, megkezdődik a tánc, a charleston hajszoja a lágyütemű tangót, a csárdás a finom ütemű bluest s ekkor vette kezdetét az AAC-nak a szó nemesen vett értelmében táncos estje s az est belepyult a hajnalba, az első reggeli órákba, amikor az AAC hagyományos sikerű báljának résztvevői egy minden tekintetben felejthetetlenül kedves, intim, jóhangulatú bál emlékével távoztak.

TELEFON 70. ERZSEKET SLAGERMOZGO TELEFON 70.

Ma, vasárnap d. o. 4/12 és d. u. 3 órakor

Matiné Lehar kedves operettje: „ÉVA”, Harry Halm és Dina Grallá-val

Ma, d. u. 4/5 ó. 4/8 és 4/10 órakor

Nagy premier. A világ legcsodásebb filmremeke — Az Ifjú-ág, boldogság és szerelem varázsa hozta Lubitsch Ernő rendezésében.

Ramon Novarro-val „Diákherceg” (Alt Heidelberg)

Jegyelövétel. — Román, magyar, német tollal.

Irodalom és művészet

Ürményiné Baneth Ibi és Fekete Tivadar új operettje.

Emlékezetes még a színházbarát közönség előtt a tavalyi szezonban bemutatott Miss Montecarló című operett, amely szép sikerrel futott több estén át műsorom. Az operettnek a zenéjét Ürményiné Baneth Ibi, ez a tehetséges nagyszentmiklósi uriaszony szerzte, akinek ez volt az első nyilvános szereplése s nyomban komoly szakkörök elismerését váltotta ki eredeti muzsikájával, a szöveg pedig Fekete Tivadar, az ismertevü író sikeres munkája volt. A társszerzők most újabb operettel lépnek a nyilvánosság elé. „Szakits velem” címmel és ezzel az operettel már egyenesen a magyar főváros egyik operett-színházához: a Városi Színházhoz fordultak és az elolvasott operett megnyerte tetszését Sebestyén Géza igazgatónak, aki megígérte, hogy az operettüket csakhamar be is mutatja. Így a két szerző nevével a közeljövőben — minden bizonnyal — értékes vonatkozásban fogunk még hallani. A Miss Montecarlót egyébként februárban előadják Szegeden is, amely Ürményiné Baneth Ibi szülővárosa és ott is olyan meleg ünneplésre van kilátása, mint amintőben Aradon részesült.

* Az aradi városi színház heti műsora. Vasárnap délután 3 órakor: A régi nyár (mérsékel helyárrakkal) 6 órakor: Bölcsődal (vig-

játékujdonság, mérsékel helyárrakkal.) Este 9 órakor: Eltörött a hegedűm (B. bérlet.) Hétfő: Az utolsó Verebely-lány (Ábrahám-Harmath szenzációs operettujdonsága, C. bérlet.) Kedd: Az utolsó Verebely-lány (operett, A. bérlet.) Szerda: Az utolsó Verebely-lány (operett, B. bérlet.)

* A bombasikerű darabok egymást követik a színház repertoárján s ezek között első helyen áll „Az utolsó Verebely-lány”, amely Budapesten túlélte még az Eltörött a hegedűm sikerét is. Ez teljesen érthető is, mert a még mindig emlékezetben lévő Drégely-vigjáték: a Kisasszony férje nyomán készült. Harmath Imre és Ábrahám Pál operettizálásában. Harmath szövege teljesen megőrizte a vigjáték frissességét, a Zenebonából jólismert Ábrahám pedig egész csomó remekebbnél remekebb számokat írt, amelyben a magyaros motívumtól a jazzig, minden fölvonul. Levendula száll, Huszonnyolcas baka vagyok én, Sári, Teve van egy pupu stb. nóták pompásak, fülbemászó s az operett mindeme kitünőségeihez hozzájárul, hogy Galetta ötletes rendezésében ragyogó lesz a hétfői premierje. Új diszletekkel, fényvel, pompával és remek táncokkal hozza ki a társulat a minden eddigi operetteket felülmúló slágert. Viola Margit, a decens címszereplő, Kertész Mancsi, a megtestesült eleven jókedv, Gaál Piri, Szepessy Edith, Dancs Ica a többi nagyszerű női szereplők, Galetta elegáns és férfias, Ifj. Szendrey és Gyöző, két kézzel szórják a humort, Horváth,

BUDAPEST

közkezdvelt-séglő gyógy-intezetét, a

Vasuccai Dr. Paior-szanatoriumot

me'eren ajánljuk olvasóink figyelmebe. Pro nektus. A mag-niklinikai osztáson a teljes ellátás napidíja 12 Pengő.

Az elegáns tolvajnö nem árulja el büntársait.

Az egész országban megszervezett betörőbandát tett most ártalmatlanná az aradi és nagyváradi rendőrség.

(Arad, január 12.) Az Aradi Közlöny mai számában jelentette, hogy Nagyváradon egy veszedelmes betörőbandát tettek ártalmatlanná. A váradi rendőrség tegnap átiratban értesítette az aradi államrendőrséget, hogy az egész Erdélyben megszervezett betörőbanda Aradon is több betörést követett el és a letartóztatottnak itt is vannak büntársai.

A beérkezett adatok alapján a rendőrség megindította a nyomozást és ma délelőtt letartóztatott egy Boldis Ferenc nevű embert, akiről kiderült, hogy számos betörést és lopást követett már el Aradon. A keresztkérdések

súlya alatt beismerte, hogy összeköttetésben állott Kántor Károly rovott multu pincérrel, akit Nagyváradon sikerült társaival együtt izgalmas körülmények között letartóztatni. A rendőrségnek az a gyámja, hogy a tegnap letartóztatott elegáns nő, aki — mint megírtuk — számos betörést követett el Aradon, szintén tagja az Erdélyt behálózó betörőbandának. Az elegáns betörőnök, aki Mogoi Rozáliának nevezi magát, ma délelőtt ismét kihallgatata a rendőrség, azonban büntársait nem akarja elárulni. A nyomozás a legnagyobb apparátussal folyik tovább.

Dr. Ferenczy Sándor budapesti egyetemi tanár és hozzászól az Aradi Közlönyben lefolyt és a hisztériáról szóló vitához

— A világhírű pszichologus levele a polémia egyik résztvevőjéhez. —

(Arad, január 12.) Széles körökben keltett általános érdeklődést az a nívós vita, amely az elmúlt napokban folyt le az Aradi Közlöny hasábjain dr. Singer József aradi nőorvos és dr. Traytler Endre, az ismert nevű aradi író között a hisztériáról, illetve annak gyógykezeléséről. Ebbe az érdekes polémia most egy új hang vegyült. Még pedig egy európai hírű szakemberé, dr. Ferenczy Sándor budapesti egyetemi tanaré. Dr. Ferenczy Sándor, aki tudvalevőleg Freud Zsigmondnak, a pszichoanalízis világhírű megalapítójának munkatársa és egyben alelnöke a nemzetközi pszichoanalitikai társaságnak, élénk figyelemmel kísérte az Aradi Közlöny hasábjain lefolyó vitát és úgy találta, hogy a kérdéshez, mint nagytekintélyű szakembernek, szintén hozzá kell szólnia. E célból ma dr. Traytler Endréhez levelet intézett, amelyet rendkívüli érdekességénél fogva szösz szerint az alábbiakban közlünk:

Budapest, 1929. jan. 10.

Igen tisztelt Doktor Ur!

Teljesen igazat adok Önnek az illető kollegának adott válaszát illetően. Az olyan orvos, aki torpedózással és lebecsüléssel próbálja gyógyítani a hisztériát, vagy egyszerűen azzal vigasztalja magát e téren va-

ló járatlanságáért, hogy kijelenti, miszerint a „hisztéria lejárt magától“ inkább sajnálkozást, sem mint feddést, vagy rendreutasítást érdemel. Tudnia kell Doktor urnak, hogy a mai és a közelmúlt generáció orvosai az egyetemeken semminemű lélekianá, vagy pláne lélekorvosi kiképzésben nem részesültek. Magam is csak a gyakorlati szükségégtől kényszerülve, — magánszorgalomból — per sze kintülőző tanulási alkalmak felhasználásával, képeztem ki magam pszichoterapeutává. Aki ennek az önképzésnek szükségét nem érzi, kénytelen tájékozatlanságát fenhézással leplezni. Megjegyzem, hogy ez a véleményem orvoskollégám közül igen sokra vonatkozik, tehát nemcsak személy szerint a jelen esetben szereplőre. Nincs kifogásom az ellen, hogy e véleményemet, ha szükségesnek tartja, nyilvánosságra is hozza

Üdvözlettel híve

Dr. Ferenczy Sándor.

Azt hisszük, hogy dr. Ferenczy Sándor e hozzászólásánál frappánsabb és stílusosabb befejezést nem is lehetett volna találni e polémiahoz, amely nemcsak a szakörökben, hanem mindenütt a legnagyobb érdeklődést keltette.

Zseborák, ébresztő órák, szalon-, fali-, inga-, irodai és üzemi órák, ugyszintén ékszeresek a legolcsóbb árak mellett:

CSÁKY-cégnél

Arad, a Lutheránus templommal szemben. (Óra-ékszerjavítást, ékszerésvést pontosan eszközöl.)

H I R E K.

Confiteor...

Írta: Ürményi Baneth Ibi.

Lelkemen bánat... Mindent betakar... Szivem utjain deres az avar...

Gyónok: s szivemen ködfátyol remeg... Engem nem értett soha, senki meg...

Kibuggyan belőlem keserűn a szó: emberek! Nem vagyok közetek való!

Szivem van!... Szememet előnti a köny... Emberek! Engem éget a közöny!...

Lelkemen bánat... Mindent betakar... Szivem utjain deres az avar...

Gyónok: s szivemen ködfátyol remeg... Engem nem értett soha, senki meg...

Szivem van... tépett... s mégis álmodó... Emberek! nem vagyok közetek való...

— Iléana hercegnő Nagyváradon. Bucurestihől jelentik: Iléana királyi hercegnő tegnap este Oradeára utazott.

— Diamandi nárísi követ a miniszterelnöknél. Bucurestihől jelentik: Maniu Gyula miniszterelnök ma hosszabb kihallgatáson fogadta Diamandi nárísi követet.

— A magyar delegátusok elutaztak az optáns-per tárgyalására. Budapestről táviratozák: A január 15-ikén San Remóban kezdődő román optánsper tárgyalásaira báró Szerényi József, Egry Aurél ismert budapesti ügyvéd, felsőházi tag és Lakatos képviselő a mai napon elutaztak.

— A husvétü ünnenek időpontjának megállapítása vézett összehívták a szinódust. Bucurestihől jelentik: A szinódust január 21-re összehívták a husvétü ünnenek időpontjának véleleges megállapítása céljából. Az összehívás Gurie metropolitá kérésére történt aki a besszarábiai lakosság egy részének kívánságait képviseli. A kérés főindoka az, hogy az új naptár szerinti husvét ebben az évben megelőzi a zsidó husvétet. az ortodox dogma szerint pedig ennek nem szabad megtörténni. Egyházi körökben valószínűnek tartják, hogy az új naptár megtartása mellett a szinódus a husvétü ünneneket tényleg arra az időpontra, vagyis májusra halasztja, amely megfelel az ókalendariumnak. A kormány arra való tekintettel, hogy a kérdés kizárólag dogmatikus jellegű, elhatározta, hogy nem avatkozik be a kérdés elintézésébe hanem az egyházi hatóságokra bizza annak eldöntését.

— Románia niabb két torpedót készítettett Olaszországban. Bucurestihől jelentik: Olaszországban niabb két román torpedó készült el, amelyek a „Regele Ferdinand“ és „Regina Maria“ nevet fogják viselni. A torpedókat, amelyek egy milliórd leibe kerültek, legközelebb utrak indítják Romániába. Ünnepeves keresztelésük május 12-én történik meg Constantában, a királyi család tagjainak jelenlétében.

— Elárverezték a földművelésügyi miniszterium autóját. Bucurestihől jelentik: A Dreptatea közli, hogy a földművelésügyi miniszterium autójának elárverezése befejeződött. A tövőhen csupán két autó fog a miniszterium rendelkezésére állani.

Idegesség, fokozott ingerlékenység, ideges kimerültségnek a következménye. A reggeli és uzsonnatejhez két kávéskanálnyi OVOMALTINE helyreállítja az egyensúlyt.

Ha könyvujdonságokat akar olvasni béreljen a

Löbl kölcsönkönyvtárban

Olvasási díj havonta 40 le.

APOLLO

Ma, vasárnap

URANIA

D. e. 1/2 12-kor

HALASZ LAJCSI énekes elgányprimás fellépte.

Ezt követi: MODERN NYMFA Főszerepben: MARIA PAUDLER.

D. u. 3, 1/2 5, 6, 1/2 8 és 9-kor

Bánky Vilma és Ronald Colman együttes fellépésével

Szereltem lángjai

a legszebb, legjobb, legérdekesebb filmslágere a szezonnak.

MATINÉK

HARRY PIEL izgalmas filmje:

6 nap az apacsok között

D. u. 3-kor MATINÉ — 5, 7 és 9-kor

OLGA TSCHECHOVA

legjobb filmje:

ÉGŐ HATÁR

izgalmas kép a forradalmi napokból.

Felmentették a tözmiskei agrárpanama vádlottait

Olariu Györgyöt és Nagy Bélát a tözmiskei földművesek bosszuhadjáratára ártatlanul ültette a vádlottak padjára. — Az állítólagos panamának politikai hátteret igyekeztek festeni a feljelentők.

(Arad, január 12.) Az aradi törvényszék Antonini-Ciugudean büntető-tanácsa ma délelőtt folytatta a tözmiskei agrárpanama ügynek tárgyalását. A délelőtti folyamán kihallgatott tanúk és a szakértők vallomásából mindinkább világossá lett, hogy Olariu György és Nagy Béla ártatlanul kerültek a vádlottak padjára és megintcoltatásuk csupán egynéhány, a házhelyek kiosztásával elégedetlen földműves bosszúüve, amire talán a legjellemzőbb az volt, hogy a feljelentők előadásukba állandóan politikai dolgokat keverték s ezzel akarták alátámasztani vádjukat.

Miclosi Emil dr. és Pausesti Miklós védőbeszédükben ki is hangsúlyozták ezeket a mo-

mentumokat, mire a törvényszék rövid tanácskozás után kihirdette a bíróság ítéletét, amely szerint Olariu Györgyöt és Nagy Bélát bizonyítékok hiányában az ellenük emelt vád és következményei alól felmentette.

Köhögés, rekedtség, melltájás, tüdőcsucs-hurut leghatásosabb ellenszere a PANTUSSIN SIRUP

mely legjobban szünteti a tüdő és gégeharuot köhögést, melltájást Orvosi szaktekintélyek javasolják. Egy üveg ára 95 lej.

Dr. Földes gyógyszerár Arad.

— Halálozás. Fülöp Dezső, ismert aradi kereskedő, hosszas szenvedés után, 51 éves korában ma elhunyt. Temetése folyó hó 14-én délután 2 órakor lesz az izr. temető halottsházából.

— Az egészségügyi miniszter feleletése az orv. borhamisító nagvkereskedő ellen. Bucurestihől jelentik: Az egészségügyi miniszter hünvádi eljárást indított Pascal borvkereskedő ellen, mert a raktárában megejtett vevővizsgálat kiderítette, hogy az általa gyártott italok meil-alkoholt tartalmazzanak.

— Pusztít a spanyoljárvány Berlinben. Berlinből jelentik: Hoffmann professzor, a berlini egészségügyi hivatal vezetője, ma nyilatkozott a berlini spanyoljárványról. Kijelentette, hogy a járvány megdöbbentő mértékben terjed, a kórházak zsúfolva vannak és a város kénytelen a Vörös Kereszt segítségét is igénybe venni. A spanyol lázt számos esetben komplikálja a tüdőgyulladás. A járvány főjelensége az, hogy leginkább a gyermekeket támadja meg. A kórházi ápolók tíz százaléka szintén spanyolbetegségben fekszik. Az újabb jelentések szerint 539 orvos és ápolónő szintén megkapta a spanyoljárványt. Több barakot rendeztek be a betegeknek. Január 4-ikén 6400 újabb megbetegedés történt.

— Fényes sikerűnek ígérkezik az aradi Hajós-bál. Az aradi Hajós Egylet rendező bizottsága e hó 19-én rendezi a Fehér Kereszt összes helyiségeiben ezidai bálját. A Hajós-bál sikere előre veti árnyékát. A meghívókat még el sem küldték és máris a Hajós-báiról beszélnek minden társaságban és már most tudja mindenki, hogy az összes eddigiek közül ez a bál lesz a legszebb, legsikerültebb. A mulatságon a zenét a színház teljes zenekara fogja szolgáltatni Gellért Pál karmester vezénylete alatt. A rendezőség a legnagyobb súlyt fektet arra, hogy a közönséget ne használják ki, ép ezért úgy az ételek, mint az italok árát maximumra fogja. A közönség olcsón és jól fog mulatni január 19-én.

— Kifosztották egy nyug. magyar államtitkár lakását. Budapestről jelentik: Vakmerő betörés történt tegnap Szegedi-Masszák Aladár nyugalmazott államtitkár Ybl Miklós-uccai lakásán, ahol a betörők azalatt fosztották ki a lakást, míg a család az egyik szobában nyugodtan, míttsem sejtve ebédelt. A betörők számos értéktárgyat vettek magukhoz.

— A földgáz problémája. Ezen a címen érdekes tudományos szakkönyv hagyta el a napokban a kolozsvári sajtót. A könyv, amely az erdélyi földgáztársaság kiadásában jelent meg, bő részletességgel ismerteti az erdélyi földgázkutatók eddig elért eredményeit, pontosan feltünteti a lelőhelyeket és szakszerű ismertetés keretében igyekszik felhívni a lakosság figyelmét a földgáz kihasználásának óriási gazdasági előnyeire. A könyvet a kiadók 1200 példányban adták ki és megküldötték az összes minisztereknek, politikusoknak, képviselőknek, szenátoroknak, könyvtáraknak és az összes rokonvállalatoknak és társaságoknak.

Torokgyulladásról, influenzáról mentesül, ha rendszeresen szopogat Anacot-pasztyillát. — Egy phiola ára 37 lej.

— Mezzotelhajtásért elítélt orvos. Székesfehérvárról jelentik: A törvénytörő három és fél évi börtönre ítélte dr. Glaser Zsigmond ercsi-i orvost, aki tiltott műtétet hajtott végre Teisinger Erzsébeten. A leány a műtét következtében meghalt.

— Az Újságíróklub vasárnapi rádióbemutatóján a készüléket az Ohm elektrotechnikai vállalat mutatja be. (Béla-tér 4.)

— Vakbéloperációt végeztek Márton Sándor kisfián. Súlyos vakbéloperációt hajtottak végre Márton Sándor ismert aradi kereskedő 11 éves Laci nevű kisfián. A fiúcska tegnap este felül rosszul lett és mivel az előhívott orvos vakbélgyulladást állapított meg, sürgősen beszállították a Thérápia-szánatóriumba, ahol dr. Róth Marcell tanár még az este folyamán megoperálta. Az operáció kitűnően sikerült és a fiúcska már tul van minden veszélyen.

KILL és KRAUS cég jelenti a divátot, izlést, haladást és szolidaritást

LEGUJABB. Poincaré gratulált Maniunak a kölcsönhöz.

A francia miniszterelnök támogatása nem egyes pártoknak, hanem Romániának szól.

— Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése. —

Maniu miniszterelnök ma táviratot kapott Poincaré-tól, amelyben a francia miniszterelnök őszinte örömeinek ad kifejezést a kölcsöntárgyalások sikeres befejezése felett és azt a reményét közli, hogy a kölcsön Románia gazdasági újjászülését jelenti. Maniu nagyon udvarias hangú táviratban köszönte meg Franciaország és Poincaré támogatását és örömmel állapítja meg azt a tényt, hogy Poincaré és kormánya barátsága

nem egyes pártoknak, hanem egész Romániának szól.

A délutáni lapok különben hosszas cikkekben foglalkoznak a kölcsön ügyével és rámutatnak arra, hogy Poincaré támogatása valóban elismerést keltő, különösképpen azért, mert a liberálisok úgy állították be, mintha Poincaré Bratianuék protektora volna.

Mironescu külügyminiszter nyilatkozik az Aradi Közlönynek.

A külügyminiszter nemcsak megegyezésre számít az optánskérdésben, hanem barátságosabb viszonyra Magyarországgal. — „Nem tudom, mennyire őszinte az orosz jegyzék.”

— Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése. —

Mironescu külügyminiszter ma este a miniszterelnökségen a sajtó képviselői számára adott teán külön fogadta az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítóját, akinek az aktuális külpolitikai kérdésekben a következőkben nyilatkozott:

— A tárgyalások eddigi menetéből azt következtetem, hogy az optáns-ügy ezuttal mindkét államra nézve kedvező, végleges megoldást nyer. Meg vagyok győződve arról, hogy mint a román, úgy a magyar delegáció tagjai is a békés és gyors megegyezés szellemében hatja át.

A tárgyalások folyamán különben olyan momentumok kerültek felszínre, amelyek lehetővé teszik nemcsak a megegyezést, hanem a két állam közötti viszony barátságosabb kiépítését is.

— Az orosz-román kérdésre vonatkozó-

— Babits Mihályt, Móricz Zsigmondot és Palágyi Lajost visszahívják a Petőfi Társaságba. Budapestről jelentik: Koroda Pál, a Petőfi Társaság tagja, ma indítvánvt terjesztett Pekár Gyula, a társaság elnöke elé, amelyben kéri, hívjanak össze rendkívüli közgyűlést azoknak a kizárt tagoknak ügyében, akiket a kommun alatti magatartásuk miatt zártak ki. A javaslat oda konkludál, hogy Babits Mihályt, Móricz Zsigmondot és Palágyi Lajost, akiket hasonló címen kizártak, rehabilitálják s visszahívják.

— Carli Mária operanékesnő fellép az Újságíróklubban. Néhány nap óta érdekes vendége van Aradnak. Rokoni látogatására ideérkezett Carli Mária, az ismert nevű operanékesnő, aki tudvalevőleg sógornője, Haralamb Henrynek, a Banca Marmorosch-Blank aradi fiókja vezérigazgatójának. Carli Mária a napokban fellépett a kolozsvári Operában: Beethoven Fidelio-jában, amely alkalommal Rocco börtönfelügyelő leányának szerepét játszotta. A kolozsvári sajtó a legmelegebb elismerés hangján emlékezik meg Carli Mária vendégszerepléséről. „Egy nagyon finom és rokonszenves vendégművésznővel ismerkedtünk meg” — írja az egyik legnagyobb kolozsvári napilap. — „Már külső megjelenése is kellemes benyomásként hatott s ezt a kedvező előleget üde hangjának művészi kezelésével is igazolta. Hanganvaga teljesen egyenlített, hajlékony, minden skálájában egészséges. Az egyéniségéből kiáradó vonzó derűt, hangjának bársonyos puhasága csak fokozta. A középhangjaiban is van megremegtető tűz és általában meglátszik a jó iskola rajta”... Carli Mária aradi tartózkodását — mint értesülünk — felhasználja arra, hogy bemutatkozzék az itteni közönségnek és e célból

lag nem lehet határozott álláspontot elfoglalni, mert nem tudni, milyen mértékben őszinte Oroszország a Kellog-paktumot illetően. Mindenesetre annyi bizonyos, hogy Oroszország eddigi jegyzékei közül a jelenlegi a legkomolyabb. Ami pedig a lengyel válságról illeti, — mondotta a külügyminiszter — az teljesen fedő Románia véleményét. Oroszországnak soha nem fog sikerülni megbontani a polgári társadalmi alapokon épő államok egységét. Éppen ezért egészen biztosra vehető, hogy Románia és Lengyelország között a jóviszonyt ebben a kérdésben megbontani lehetetlen.

Ezután a külügyminiszter a többi újságíró felé fordulva kijelentette, hogy a romániai kisebbségi magyar sajtót, mint Románia egyik legkomolyabb sajtóját ismeri s éppen ezért nagy súlyt fektet arra, hogy a kormány és a kisebbségi magyar sajtó között a fennálló barátságos viszony továbbra is megmaradjon.

a hét egyik estjén fellép az Újságíróklubban. A művésznő aradi debüje elé nagy érdeklődéssel tekint mindenki.

— Szabadon engedték az újszentannai adóhivatal sikkasztóját. Sotirescu vizsgálóbíró ma délelőtt szabadlábra helyezte Gredinariu Illés volt újszentannai adópénztárost, aki — mint ismeretes — az elmúlt év nyarán közel félmillió lejt sikkasztott el az újszentannai adópénzekből. Gredinariu szabadlábra helyezése feltételeesen történt, miután ügyében a vizsgálat befejezést nyert. Az eljárás azonban tovább folyik ellene.

— Székelési zavarok, bélgörcs, puffadság, gyomorszedülés, izgalmi állapotok, szívdigesség, félelemérzés, bódultság és általános rosszullét esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomor és bélszatórna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést okoz. Az évszázad legkiválóbb orvosai a Ferenc József vizet úgy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazzák. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Január 15-ikéig be kell jelenteni az év első napján volt droguaarú- és parfümkészleteket. Az aradi pénzügyigazgatóság felhívja az összes gyógyszerárakat, drogériákat, manikűr-szalónokat, borbélyokat és illatszerkereskedőket, hogy január 15-ikéig feltétlenül jelentsék be az illetékes adóhivatalnál az 1929. január elsején raktáron volt parfüm, kölni-víz és egyéb szeszből készült kozmetikai cikkek készletét. A bejelentésben fel kell tüntetni az illető cikk elnevezését, mennyiségét (literekben) és erősségi fokát.

Nátháját gyorsan megszünteti és következménye nek előlöt veszi pár szem „Atroca” dramb.

Thémes álarcos bálja január 19-án a városi-életi vendéglő nagytermében

KÖZGAZDASÁG.

A stabil pénz.

Írta: Dr. Stauber János.

— Rádióbemutató az Ujságíróklubban. Ma, vasárnap este érdekes rádióhangverseny lesz az Ujságíróklubban. Ez alkalommal kerül bemutatásra egy nyolc lámpás „Ingelen” rádiókészülék, amely keretanténával van ellátva. Délután öt órakor tea-délután lesz.

— Az erdélyi és magyarországi román egyházak és iskolák élete és szervezete a világháború előtt. A „Magyar Kisebbség” kiadásában szakszerű ismertetésben és megbízható adatok alapján ezen a címen igen érdekes könyv jelent meg Lugoson. A szerző munkája összeállításához dr. Onisifor Ghiu egyetemi tanárnak, a világháború előtt az erdélyi román-ortodox főegyházmegeye elemi oktatásügyének volt felügyelője által írott hasoncímű munkájában közölt statisztikai adatokat használta fel. Ezekből aztán kiderül, hogy a románság kulturális helyzete lényegesen kielégítőbb, sőt helyi-közzel teljesen kielégítő volt a háborúelőtti Magyarországon, míg ezzel szemben a kisebbségi magyarság kulturális helyzetéről... talán jobb már nem is beszélni.

SÜSS NÁNDOR R. T. Budapest
rádióosztályának főnöke
e héten érkezik.

RÁDIO

kereskedelemmel foglalkozó cégek adják meg címeiket megbeszélés céljából

SCHUK ISTVÁN
Fehér Kereszt szálló portásánál. 327

— Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület II-ik Temetkezési Csoportja értesíti a beiratkozni szándékozókát, hogy az alakulás kedvezményeivel való belépés e hó 15-ig tart. Egyben felhívja tagjait, hogy könyvecskéjüket haladéktalanul váltsák ki. Közli tagjaival, hogy f. hó 9-éig az első csoportban a 235-ik és a másodikban a 49-ik szelvényig esedékes a fizetés.

— Ujból megindul az ingyentej kiosztás. Nemesszívű emberek önkéntes adakozása lehetővé tette, hogy az Aradi Anya- és Gyermekvédő Szövetségnek az anyagi eszközök hiányában egy idő óta szünetelő ingyentej kiosztása ismét — egyelőre szerény keretek között, napi 15—20 liter tej kiosztásával — meginduljon. Akik ingyentejre igényt tartanak — elsősorban gyermekek és anyák jöhetnek tekintetbe — jelentkezzenek vasárnap, (január 13-án) déli 12 órakor a Str. Gh. Popa (Ferdinánd-u.) 7. szám alatti rendelőben.

— Időjós csodanaptár. Senki sem nélkülözheti az egész világon szabadalmazott időjós csodanaptárt, amelyből az egész évi időjárást hajszálpontossággal, előre meg lehet állapítani. Gazdáknak, turistáknak, stb. nélkülözhetetlen. Ára 10 lej. Vidéki rendelések levélbélyegben is, a portóval, összesen 15.25 lej, eszközölhetők. Kapható az egyedárusnál: H. Bloch papírkereskedés, Arad.

— Czelníri Eszter f. hó 21-én nyitja meg négy héti tartó utolsó aradi főzőtanfolyamát, amelyen cukrászatot és hideg büffét tanít. Hetenkint négyszer van tanítás. Bővebb felvilágosítás kapható naponta d. u. 4—6 óráig Eötvös-ucca 7. sz. alatt az emeleten. Ugyanott van a beiratkozás is.

— A Minorita Kulturházban ma este 9 órakor bemutatják a legmodernebb rádiót, játszik a Porcia—2 Kell—Zalay-quartett, szaval Dálnoki Nagy Lajos. Egyiptomról vetít Wld Endre dr. Belépés díjtalan.

— Dr. Kurzer Károly fog- és szájorvos hazaérkezett és rendeléseit ismét megkezdte Aradon, Minorita-palota.

— Férfikonferencia hétfőn este 7 órakor a Minorita Kulturházban. A Vatikán belső életéről beszél Wild Endre dr.

A háború utáni idők pénzügyi vihára kavarta felszínre a pénzügyi élet új problémáját: a stabilizációt. Egy generáció élt előttünk, amelynek harmonikus életét nem zavarta se infláció, se defláció, se valuta, se deviza; nem kellett aggódnia a fizetési eszközök árfolyamának nagymértvű kilengése miatt; Zürich nem volt hőmérője az európai pénzügyi piac lázas betegségeinek és e nemzedék pénzügyminisztereinek nem okozott gondot a stabilizáció. Ma pedig ezzel a kérdéssel foglalkozik mindenki. Hát ejtsünk róla néhány szót mi is.

A pénz stabilizálása a pénznek egy bizonyos aranyminőséghez való rögzítését jelenti. Ez az aranyparitás. A papírpénz semmi más, mint bonafide fedezetű szolgáló aranyra. Ha a papírpénzkontingenst emelik anélkül, hogy ennek megfelelően növelnék az aranybázist is, akkor természetesen, hogy ezeknek a bonoknak a szaporítás arányában csökken az értékük. A háború alatti és a háború utáni idők pénzügyminiszterei egy ideig sikerrel zsonglörösködtek azzal, hogy a közönség csak a papírpénzt látja, az aranyfedezetet pedig nem. Így történt, hogy Németország inflációs receptje néhány hónap leforgása alatt tehermentesítette ugyan az államot márkatarozásaitól, de egyben mérhetetlen rombolást végzett az ország polgárainak anyagi helyzete körül. A német pénzügyi kormányzat előbb lemorzsolta a márkát aranyértékének 4/2 billiomodára és csak azután fogott hozzá a német valuta stabilizálásához.

A stabilizálás célja a pénz vásárlóerejének fixirozása. A pénzt azonban egy és mindenkorra stabilizálni eddig még nem sikerült, mert nem egyszer volt rá eset, hogy megint magának az aranyhoz az értéke is. A dél- és középeurópai aranybányák sorozatos felfedezése annak idején, mint emlékeztetés, súlyos aranybesszt idézett elő. Cassel stockholmi professzor szerint a világ aranytermelésének évente 3 %-al volna szabad szaporodnia, hogy az arany értéke állandó maradjon. Ezzel szemben a világ aranykészletét 1850-ben 10 milliárd, 1910-ben 52 milliárd és 1925. végén 75.5 milliárd aranymárkára becsülték. Ez az emelkedés pedig 3 %-nál jóval nagyobb. Az utóbbi években érdekes fordulat állott be: az aranytermelés csökkent. Bányák kimerültek, hosszabb idő óta új bányák pedig nem kerültek feltárás alá, ami arra az aggodalomra adhat okot, hogy az aranytermelés belátható időn belül kiapad. De ha nem is mélyedünk bele a jövő misztikumába, annyi bizonyos, hogy már a mai termelési kvantum deficitje is meghaladja a félmilliárd aranymárkát.

A világgazdaság eme nagy problémája természetesen Románia pénzének stabilizációjánál nem játszik szerepet. Kölcsönt veszünk fel és az előrelátó hitelezők önző érdeke azt kívánja, hogy az adós fizetőképese legyen. Azok az államok, melyek a kölcsönt folyósítják, társul szegődnek Románia gazdasági felépítéséhez. Tisztában kell azonban len-

— Jelmezek különféle szép kiállításban kölcsön kaphatók Arad, Str. Consistoriului 5. III. emelet 3.

— A Miss Magyarország választás részletes eredményét, lefolyását és győztesét közli a Színházi Élet legújabb száma, rengeteg képen és érdekes cikkben számol be a Miss Magyarország választásról és a nagyjelentőségű, világraszóló esemény-

nünk azzal, hogy egész pénzügyi konstitúciónkban összezsugorodás fog bekövetkezni. Csökken a vásárlási kedv és feléled a thesaurálási hajlandóság. A csökkenő árukereslet az árak lemorzsolódását idézi elő, amit növel még az a körülmény, hogy a termelés nem tud rögtön alkalmazkodni a kisebb fogyasztáshoz.

A külföldi példák azt mutatták, hogy a pénzügyi megszorították a hitelt és a gyárak fokozatosan redukálták a termelést. A dekonjunktúra általános leépítésre kényszerítette a gazdasági világot. Németországban például az inflációs idők 250 ezer banktisztviselőjéből a stabilizáció után egy félévre 100 ezer hivatalnok maradt állás nélkül. Sietünk megjegyezni, hogy Romániát nem fenyegeti ez a veszedelem, mert nálunk a stabilizációt nem előzte meg egy eszeveszett „Hochkonjunktúra”, hanem csak egy szomorú stagnáció. Tömeges fizetésképtelenségek, csődök aligha zudulnak reánk, mert a hosszú idő óta egyensúlyban tartott lejkurzus e téren részben elvégezte purifikációs munkáját.

A háborús idők véres emlékeit likvidálják, akik most szánják a hitelekben és tekintélyekben évek óta megtépett pénzt. A világ lábbadozó valutáinak orvosai alkotnak és temetnek egyidőben. Talpra állítják a bünbe esett nemzetek beteg fizetési eszközeit és elhantolják a gazdasági élet fekélyeit, a divatos idiomákat, köztük a stabilizációt is. Talán hosszú időre? Nem merjük mondani, hogy örökre!

Zürichben 3.12 a lej.

Helyi valutaárak. (Január hó 12.)
Kifizetések: Berlin 39.80, Amsterdam 66.95, Newyork 166.70, London 807.50, Páris 6.53, Milánó 8.75, Prága 4.95, Budapest 29.15, Zágráb 2.93.50, Bécs 23.50, Zürich 32.17.50. — Áru: Márka 39.50, dollár 166.50, angol font 805, francia frank 6.70, olasz lira 8.80, cseh korona 4.90, pengő 29.50, dinár 2.95, osztrák schilling 23.60, svájci frank 32. — Pénz: Márka 39, dollár 166, angol font 802, francia frank 6.50, olasz lira 8.60, cseh korona 4.85, pengő 29.20, dinár 2.85, osztrák schilling 23.50, svájci frank 31.50. — Irányzat: tartott.

Zürichi tőzsdenyitás. (Január hó 12.)
Berlin 123.56, Amsterdam 208.57.50, Newyork 519.52.50, London 2520.25, Páris 20.31, Milánó 27.18.50, Prága 15.38.50, Budapest 90.62.50, Belgrád 9.12.50, Bucuresti 3.12, Varsó 58.20, Bécs 73.07.50.

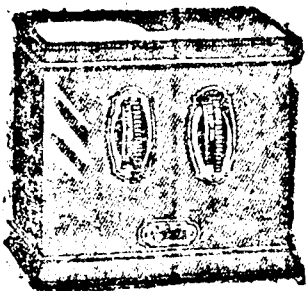
Zürichi tőzsdézárlat. (Január hó 12.)
Berlin 123.47.50, Amsterdam 208.58.50, Newyork 519.57.50, London 2520.50, Páris 20.31, Milánó 27.18.25, Prága 15.38.25, Budapest 90.62.50, Belgrád 9.12.62.50, Bucuresti 3.12, Varsó 58.20, Bécs 73.07.

Bucuresti-i tőzsdézárlat. (Január hó 12.)
Devizák: Páris 6.52.50, Berlin 39.70, London 807.50, Newyork 166.60, Milánó 8.74, Zürich 32.15, Prága 4.95, Bécs 23.52.50, Budapest 29.10, Varsó 18.95. — Valuták: Napoleon 650, márka 39.75, léva 1.20, török lira 8.10, francia frank 6.57, svájci frank 32.50, olasz lira 8.08, drachma 2.12, dinár 2.96, dollár 166.25, lengyel zloty 19.10, osztrák schilling 23.80, pengő 29.25, cseh korona 4.95.

minden mozzanatát hallatlanul érdekes képekben örökít meg. Gyönyörű képekben premierbeszámolót közöl az „Ida regénye”-ről. Ezenkívül hat egyfelvonásos darabmelléklet, az Otthon művészete, Rádió melléklet, regény rengeteg kép és olvasnivaló van Incze Sándor népszerű hetilapjának új számában, amlynek ára 40 lej, előfizetési díj negyedévre 45 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VII. Erzsébet-körút 29.

Nagysád! Önnek, férjének és gyermekeinek: rádiótl

Mi sem egyszerűbb, mint az új „Arcolette 3”
Telefunken-készülékkel rádiót hallgatni. Egyet-
len fogás — és az egész rádió-programmot
hallhatja. A csinos készülék csak disze lehet
lakásának. Tekintse meg a viszonteladónál és
kérje a bemutatását.

TELEFUNKEN

A legrégibb tapasztalat — a legmodernebb kivittel.
Képviselet: SIEMENS, Timisoara, I., Str. Lovinici 12.

Rádióműsor.

Vasárnap, január 13.

— Romániai idő. —

Wien—Graz. 11. A Wiener Sängerknabenek hangversenye. 12. A bécsi filharmonikusok hangversenye. 17. Délutáni hangverseny. 20.40. Marianne Munk-Weissberger zongorahangversenye. — Berlin. 12.30. Dél-
előtti hangverseny. 17.30. Szórakoztató hangverseny. 21. Lehár Ferenc „A víz özvegy” című operettjének közvetítése. Utána: Táncczene. — Bern. 14. Déli hangverseny. 16. Zenekari hangverseny. 18. Hangverseny-közvetítés a Kursaalból. 21. Jodler-dalok. 23. Zenekari hangverseny. — Breslau. 19.30. Délutáni hangverseny. 21.15. Esti hangverseny. 24. Táncczene. — Frankfurt. 18. Délutáni hangverseny. 21.30. Zenekari hangverseny. Utána: Táncczene. — Leipzig. 13. Déli hangverseny. 18. Népies zenekari hangverseny. 20.30. Sullivan „Der Mikado” c. operettjének előadása. 23.50. Táncczene. — Milano. 17. Szórakoztató zene. 18.15. Cigányzene. 21.30. Engelbert Humperdinck „Hänsel und Gretel” c. operájának közvetítése. — München. 12.30. Dél-
előtti hangverseny. 17. Délutáni hangverseny. 19.25. Irma Drummer dalestje. 23.05. Szimfonikus hangverseny. — Nápoly. 18. Cessagrande kisasszony hangversenye. 22.02. Színházi zene. — Prága. 12. Bondy Lecknerová kamaranékesnő hangversenye. 13. Déli hangverseny. 19. Német daloscsoporthangversenye. 20.30. Szimfonikus hangverseny. 23.20. Szórakoztató zene. — Róma. 18. Szórakoztató hangverseny. 21.45. Walter Kollo „La Signorina” c. operettjének közvetítése. — Stuttgart. 12. Kamarazene. 13. Táncczene. Utána: Gramofonhangverseny. 18. Táncczene. 21. Operai közvetítés. — Budapest. 10. Ujsághírek, kozmetika. 11. Egyházi zene és szentbeszéd az Ezerévi templomból. Szentbeszédet mond dr. Tóth Tihomér c. apát, egyetemi tanár. 12.15. Evangélikus istentisztelet a Bécsi-kapu téri templomból. Szentbeszédet mond Kálmán Rezső orosházi lelkész. Énekszámok az új Dunántúli Énekeskönyv szerint 39—412. — 13.25. Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 13.30. Szimfonikus zenekari hangverseny. Vezényel Unzer Ernő karnagy, a Zeneművészeti Főiskola tanára. Közreműködik Szabó Lujza, a m. kir. Operaház művésznője. Ziepernovszky Fülöpke hegedűművész és Bíró Miklós hegedűművész. Mozart-hangverseny. 16.30. A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. Vantsó Gyula dr., a Magyar Gazdaszövetség h. igazgatója: „A gazdakörök szerepe a gazda boldogulásában. 17.15. Rádió Szabad Ezerévi. 17.45. Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 18.30. A m. kir. honvéd zvalogezred zenekarának hangversenye. Vezényel Fricsev Richard zenéigazgató. 19.35. Hírek

és vizitációk. 1. Ködkirály. Falusi komédia I. felvonásban. Irta: Somlavy Károly. 2. „Géza ur”. Énekes játék. Irta: Török Rezső. Zenéjét szerezte: Magyar László. 3. „A kukorica”. Falusi eset. Irta: Nvály Andor. Rendezi Hegedűs Tibor, a Várszínház rendezője. Az előforduló dalokat Kurina Simi és cigányzenekara kíséri. 20.50. Császár Elemér felolvasása: „Ki érdemli meg a művelt ember nevet”. 21.30. Hangverseny. Közreműködnek: Hannover Övögyv hegedűművész és Zoltán Irén, a Városi Színház operanékesnője. Zongorán kísér: Polgár Tibor. 22.45. Pontos időjelzés, sport és ügétőversenyeredmények. Mechlovits Zoltán asztali tennisz világbainok felolvasása: „A budapesti asztali tennisz világbainokságok”. Utána: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich-kávéházból.

Hétfő, január 14.

Wien—Graz. 12. Dél-
előtti zene. 17. Délutáni hangverseny. 21.05. Népszerű zenekari hangverseny. — Berlin. 18. Régi kamarazene eredeti hangszeren. 21. Az osztrák zeneszerzők egyesületének nagy zenekari hangversenye. utána táncczene. 23.30. Pifféli hangverseny. — Bern. 17. Délutáni hangverseny. 21. Zenekari hangverseny. — Breslau. 17.30. Szórakoztató zene. 22.30. Albert Gaertner dalestje. — Brinn. 13.30. Déli hangverseny. 17.30. Délutáni hangverseny. 22. Török este. — Frankfurt. 17.35. Délutáni hangverseny. 21.15. Indulók egykor és most. Zenekari hangverseny. — Leipzig. 17.30. Török-délutáni. 21. Katonazene. 23.15. Táncczene. — 2. L. O. London és 5ix. Darenty. 13. Margery Phillips (alt) és Osmond Davies (tenor) hangversenye. 13.30. Táncczene. 14. Orgonahangverseny. 16.30. Jennie Bleasdale (szoprán), Cuthbert Smith (bariton) és Elsie Horne (zongora) hangversenye. 17.15. Táncczene. 22.35. Kamarazene. — Milano. 18.20. Gyermekkarének és hegedűhangverseny. 24. Jazz-band. — München. 12.55. Déli hangverseny. 17.30. Szórakoztató zene. 20.35. Filharmonikusok szimfonikus hangversenye. — Nápoly. 18. E. De Martino (szoprán) hangversenye. 22.02. G. Donizetti „Solito” című operájának közvetítése. — Prága. 13.30. Déli hangverseny. 17.30. Délutáni hangverseny. 22. Dzemal Resid anatóliai dalokat énekel. — Róma. 18.30. Filharmonikus hangverseny. Edwin Fischer zongoraművész közreműködésével. 21.45. Könyvű zene. — Stuttgart. 17.15. Délutáni hangverseny. 21.15. Katonazene. — Budapest. 10.15. Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 13. Déli harangszó az Ezerévi templomból, időjárásjelentés, hírek. 13.20. A Temesváry—Kerpely—Polgár-trió hangversenye. 14. Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 15.30. Hírek. Élelmiszerárak. 17. Asszonyok táncadója (Arányi Mária előadása.) 17.45. Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. 18.10. Gombos F. Albin előadása: „Kronikás történetek.” 18.40. Szórakoztató zene. Zenekari hangverseny. Vezényel Polgár

Tibor karnagy. 20. Német nyelvoktatás. (Dr. Szentgyörgyi Ede.) 20.30. A Filharmoniai Társaság hangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. Közreműködik: Janne Marie Darré zongoraművész. Vezényel Failoni Sergio, a m. kir. Operaház karnagya. 23.10. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 23.30. Petris Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia nagyszállóból.

Szerkesztői üzenetek.

I. Gy. Arad. A mondott esetben a leányknak kell bemutatkozni a férfi szüleinek lakásán. — Régi előfizető. Ha rádió-engedélve van: lehet. — Z. Gizella. Nem árul el írói kvalitásokat. Ne is foglalkozzon ilyenekkel. Kár az időért. Nem közölhető. — Egy előfizető Arad. Legjobb, ha egy ügyvéddel beszél meg a dolgot. — St. S. kereskedő Arad. Nagyon zavaros ügyek. Filozófiai elméleteket még prózában sem közlünk. Mát még versben? ... És hozzá ilyen versekben? — V. Á. A fikusz valószínűleg meghűlt, azért hullanak a levelei. Lehetőleg meleg, világos helyen tessék tartani és nagyon kell óvni a hirtelen hidegtől, huzattól. Így a többi levele megmarad. — K. S. W. Minthogy a címet nem közölte, nem tudunk levélben válaszolni. Ammoniakszódát csak nagy gyári üzemek tudnak előállítani, készen minden fűszernagykereskedésben kaphatók. — Hü előfizető. Ne tessék úgynevezett szívhezszóló szövegen törni a fejét, hanem egyszerűen annyit vésszen be az ajándékba: Emléklül.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlőttekért nem vállalunk felelősséget.

Értesítés.

A Bánáti Bankegyesület Részvénytársaság (azelőtt Aradi Polgári Takarékpénztár R. T. és Sváb Központi Bank R. T.) ezúton közli az intézet tisztelt részvényeseivel, hogy a régi cégjelzésű részvényeknek bevonása „Bánáti Bankegyesület”-részvényekre való becserélés céljából az intézet aradi és temesvári főintézeteinél és összes fiókjainál megkezdődött. Minthogy az új részvények 1928 évi üzletévi osztalékszelvénnel vannak ellátva és a társaság csak ezek után fizet osztalékot, a régi részvények is az 1928 üzletévre szóló szelvénnel szolgáltatandók be.

295

Özvegy Fülöp Dezsőné, szül. Sternberg Anna és leánya, Binder Károlyné, szül. Fülöp Magda, fájdalomtól megtört szívvel tudatják jóbarátaikkal és ismerőseikkel, hogy az imádott férj és apa,

Fülöp Dezső

kereskedő

f. hó 12-ikén este fél 8 órakor, életének 51-ik, házasságának 23-ik évében, hosszabb szenvedés után jobblétre szenderült. Drága halottunk földi maradványait f. hó 14-ikén d. u. 2 órakor az izr. temető halottasházából fogjuk örök nyugalomra helyezni.

A Piața Avram Iancu (Szabadság tér) es Sir. Banatulu (Asztalos Sándor-ucca) sarkánál, a hetipiac legelőnkebb helyen

bolthelyiség

azonnalra kiadó.

Cím az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

Meteorbál január 26-án az Iparos-Ottthon Kultúrházban

Rasputin leánya a cirkusz medvéi között.

Beszélgetés Rasputin Máriával a Busch-cirkusz öltözőjében. — „Nem félek a bolsevistáktól sem, ha a medvék közé bemelegszektem.”

(Berlin, január 12.) Az európai hírű Busch-cirkusz fényreklámjai az egész világ által ismert nevet hirdetik. Rasputinnak, a csodálatos pópának, II. Miklós cár teljhatalmu tanácsadójának leánya lép föl esténként egy „Sibiria” című tizenkétképes cirkusz-revüben.

Szerte a városban rengeteg óriási plakát hirdeti a különös föllépést. A plakátok Rasputin Máriát ábrázolják, háta mögött egykor rettegte tisztelt apjának szilüettjével.

A közönség minden este zsufolásig megtölti a hatalmas arénát, hogy láthassa Európa egyik legrejtélyesebb életű emberének legkedvesebb leányát.

A revü egyik képében negyven óriási medvével lép föl Rasputin Mária, hidegvérű mosolyal dirigálja a fenevadak produkcióját. Alig néhány percig tart a jelenet, a közönségnek azonban, amely nem annyira a produkcióra, mint inkább Rasputin leányára kíváncsi, ez is elég. Estéről-estére tomboló tapsal hívja vissza az arénába Rasputin leányát, de sikertelenül. Mária sohasem jön vissza, hogy megköszönje a tapsokat. És a revü folyik tovább, most már azonban lanyhább érdeklődés

mellett.

Mi megkíséreljük, hogy néhány szót váltunk Rasputin Máriával. Nagyon nehezen megy, Rasputin leánya nem fogad újságírókat. Végre egy főrangú orosz emigráns jóakaratu közbenjárására mégis sikerült néhány szót váltanunk vele.

Egyszerű, fehérbutoros öltözőjében fogad. Huszonhat év körüli, barnahajú, szurós fekete szemű, érdekes arcú nő. Nyakán fekete csontból készült kettős kereszt, vékony platinaláncon. Egyik széken ott hever a kozákruha és kucsma, amelyben az előbb még a cirkusz porondján, a medvék között szerepelt. Kérdéseinkre tökéletes francia nyelven válaszol:

— Több sorstársammal együtt én is vagyontalanul menekültem el a lángban álló Oroszországból. A menekülés szörnyüségéről nem tudok beszélni, még gondolni sem tudok rá könnyek nélkül és különben sincs most időm rá. Egyideig értéktárgyaimból éltem, majd Párisban és Berlinben honfitársaim támogatásából. Mondanom sem kell, nem a legkitünőbb anyagi viszonyok között. Magas-

rangu honfitársaim közül igen sokan gondolkodás nélkül vállaltak akármilyen munkát, csak hogy a maguk és családjuk megélhetését biztosítsák. Ez senki előtt sem újság és magam sem tartom megvetendőnek, hogy elfogadtam a Busch-cirkusz anyagilag kiváló ajánlatát és most föllépek a cirkuszporondra a „Sibiria” revüben.

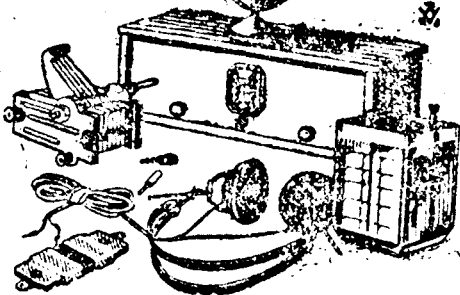
— Még a próbáim alatt számos levelet kaptam, valószínűleg kommunistáktól, hogy tegyék le szándékomról és ne merészeljék föllépni, mert különben az életemmel játszom. Amint látja, nem tu'ságosan sokat törődtem ezekkel a fenyegetésekkel.

— Ha negyven medve közé bemelegszektem és azoktól nem félek... — teszi hozzá mosolyogva.

— Tervem, hogy Európa több nagy varietéjét végigjáróm, valószínűleg Amerikába is elmegyek, összegyűjtök annyi pénzt, amennyiből azután nyugodtan megélhetek. politikával — akármit mondanak is — sohasem foglalkoztam és nem is fogok foglalkozni. Némeleyeknek azt az állítását, hogy boldogult apámra mindenkinél nagyobb befolyással voltam, gyerekes do'ognak tartom, mert ő még a legintimebb családi ügyekben sem hallgatott meg tanácsot tőlünk, leányaitól.

Ezután kezét nyújt és orosz nyelven kabátját kéri komornájától. G. J.

RADIO KÉSZÜLÉKEK ALKATRÉSZEK

II Óriási választékban II
Az összes jobb gyártmányok nagy raktára.

Barta és Társa

villanyszerelési és rádiócékek szakkereskedése
BUDAPEST,

főüzlet: VI., Podmaniczky-u. 39.
fióküzlet: VII., Rákóczi-ut. 30.

Tökeeros cégnak képviselőitünket listáinkra átadjuk. — Képes árjegyzéket kapcsolási vázlatokkal díjtalanul küldünk. 331

Keresek gyors- és gépirót

német, magyart 345
azonnal, vagy 1-1 belépésre.

Stern Lipót, Hunyady-uca 1. szám, I. em.

No. G. 4759-1928.

PUBLICATIUNE DE LICITATIE

Se publică la cunoștință generală, că în ziua de 14 Ianuarie 1929 începând dela orele 9 dim. se va vinde prin licitație publică la fața locului în comuna Pauliș No. 10 averea urmăritului compusă din următoarele: un plug cu trei brazde, 15 mm. sfoce și un dulap cu trei sertare evaluat la suma de 2900 Lei.

Aceasta avere se vinde pentru despăgubirea creditorului Dr. Valeriu Sucu din Radna de suma de 1500 Lei și acc.

Radna, la 15 Decembrie 1928.

Antonescu ss.
Fertărel.

Báli férfidivatcikkek legolcsóbban Grumás cégnél

szerezhetők be v. Forra.-u. 14

CEMENT- és AGYAGIPARI GÉPEK,

u. m. cementtetőcserepek, üreges-betonblokkok, cementlapok, csövek, kutgyűrűk, vályuk stb. gyártására. la. cement-festékek. Agyagtégla és cserépprések, hengerművek, közuzók, komplett cement- és agyagipari berendezések.

Raktárról szállítja:

„MODERNA” Építőipari Gépek R-T,

Br. sov, Kis-ucca 12. szám.

Mielőtt gépeket vásárol, tekintse meg raktárunkat

KH. győftések prospektusok díjmentesen

O'rosz házeladások!

PIACTÉR KÖZELÉBEN FÖLDSZINTES HÁZ 7 lakással, üzlethelyiségekkel. 14.000 lej havi jövedelemmel. 900.000 lejért. A VOLT ERZSÉBET-KIRÁLYNŐ KÖRÜTON FÖLDSZINTES HÁZ 475.000 LEJÉRT. A VOLT EÖTVÖS-UCCÁBAN emeletes ház, parkettás lakásokkal A volt Széchenyi-uccában földszintes ház több lakással. A VOLT DEÁK FERENC-UCCA MELLETT földszintes ház 6 lakással 160.000 lej évi jövedelemmel, 900.000 lejért. A volt Szabadság-tértől pár pernyi távolságra 2 uccára szülő jó ház 4x2 szobás lakással. 600.000 lejért. A volt Kossuth-uccában jó földszintes ház 2 lakással és kerttel 420.000 lejért. UGYANOTT KETTŐS HÁZ 4 LAKÁSSAL VIZVEZETÉKKEL 550.000 LEJÉRT. A főtéren és az annak közelében levő uccákban emeletes BÉRHÁZAK, 2-6 SZOBÁS LAKÁSOKKAL ÜZLETHELYISÉGEKKEL NAGY BÉRJÖVEDELEMMEL. 1-6.000.000 LEJES ÁRBAN ELADÓK. Megbizott: HAÁSZ ALBERT irodája Arad. Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. szám.

MEGNYILT

a Bul. Regina Maria 12. szám alatt (Fischer Elizpalota) a teljesen ujonnan berendezett Angyal-drogeria. Bel- és külföldi illatszerek, kozmetikai cikkek, kölni vizek dus választékban, szolid árak mellett. Az elismert hatású „Pau” tyukszemirtő és a kitünő „Epic” fagyás elleni kenőcs újból kapható!

Modern, világos háló,

leányszoba, konyhaberendezés, előnyomda felszerelés és különféle dolgok, eladók. 354

Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

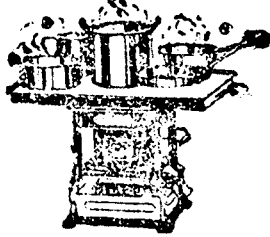
Ha órát és ékszerét akar venni leszállított árban,
Ha óráját vagy ékszerét javíttatni akarja 2 évi jótállással olcsón, úgy forduljon bizalommal

ZINNER

órá- és ékszerészhez
volt Forray-ucca 4.

A LEGJOBB

háziasszony az aki kevés pénzzel bárárságos hálléket és élvezetes ebédet tud készíteni. Ehez azonban „Kronprinz-petrolgáz-gőre”

van szüksége, mivel ezt olcsó petroleummal kell fűteni, a meleg nem szokik ki a kéményen, tehát a tüzelő anyag megtakarítás 70 %-ot tesz ki és ezért a legcélszerűbb

ÉS LEGOLCSÓBB

konyhazajádkodást teszi lehetővé. A „Kronprinz” köz süt pirít és melegít, szivattyú-készülék más tüzelő anyaggal való előmelegítés mellett három rész levegőt és egy rész petroleum automatikus öntése révén intenzív és gazdaságosan szétolton készíti a gőz-léveleget. A „Kronprinz”-zal való főzés és fűtés olcsósága a legjobb

MEGOLDÁS

számos, minden háziasszonyt foglalkoztató gazdasági problémának. A háziasszony ezenkívül megszabadul a piszkos szén-, korom- és hamukezeléstől, kevesebb lesz a munkája, kiméleti kezelést, célszerű és drága látszerberendezést. Mivel a hordozható „Kronprinz” azonnal elszállás szobákba, házába lehet átalakítani és minden szobában felállítható, beszerzése egyáltalán a lehető legjobb megoldás

A FÜTÉS SZÁMÁRA.

A „Kronprinz” ma már 38.000 modern háziasszonyt használja. Közönséges levelezésen kérjen azonnal minden vételkötészettség nélkül ismertető árjegyzéket és referenciákat a gyártól. Címe a következő:

Kronprinz-Werke, R. C. Kimpink, GUNTRAMSDORF bei Wien (Österreich.) Magyar nyelvű ismertető Magyar nyelven írhat! Az Aradban a VAM- és szállítási költségek befoglalásnak, illetőleg az orosz ghaat-tól értendő! Vigyázat! Utazókat és ügyvédöket nem foglalkoztatunk! 5282

Makulatura,

tiszta lappédányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

„ROMANIA”

port.

„DOLLAR”

ált. rom. biztosító részvénytársaság.

Részvénytőke:

15,000.000 lej

Bukarest,
Strada Doamnei 27.

Torda,
Piața Mihai Viteazul 25.

Vezérigazgatóság Erdély és Bánát részére

Igazgatók Erdély részére:

EHRlich MARCELL

a bucaresti vezérigazgatóság cégjegyzője.

G. HIRSCHFELD TIBOR.

a „Dollár” volt vezérigazgatója.

Ellenőrök:

KOVÁCS PÁL

a tordai „Hangya” rt. igazgatója.

PÉTER ANTAL

a polgári leányiskola volt igazgatója.

OTEL TEODOR.

a tordai állami iskola igazgatója és a Tordamegyei tanítók egyesületének elnöke.

A „Romania” angol és amerikai viszontbiztosítás alapján, amelynek TÖKÉJE 100,851.572 DOLLÁRRA emelkedik és egy francia építkezési konzorciummal fennálló kapcsolatát alapján először alapított az országban:

A) ÉPÍTKEZÉSI OSZTÁLY HOSSZU LEJÁRATU HITELRE, amelynek alapján a biztosítottak a részvénytársaság által parcellázott házhelyeken lakást építhetnek maguknak, úgy hogy egy kis előleget fizetnek, a többit pedig kamatmentesen tíz év alatt törlesztik, mint bérmentet, de azonnal a ház tulajdonába lépnek.

B) Tekintettel az értékstabilizáció szükségességére, bevezette

AZ ARANY TIPUSU BIZTOSÍTÁSI CIMLETEKET, amelynek alapján hárki 100 vagy 20 lejes havi lefizetés mellett résztvesz a hónaponként tartandó sorshuzásnál, melynek összege évente 226,219.400 LEJT tesz ki.

A befizetéseket francia és német címletekkel garantáljuk, amelyek aranyértékre vannak stabilizálva.

A MAI NAPIG LEFIZETETT MORTIZÁCIÓK ÉS TÖRLESZTÉSEK ÖSSZEGE 4.518.677 LEJ.

C) Bevezette a tüzbiztosítást, összekapcsolva a jégeső és állatbiztosítással, főleg földművesek részére havi fizetésre és a nagy ipari vállalatok biztosításainál kibocsátja saját angol és amerikai csoportjának angol viszontbiztosítási kötvényeit is, azonkívül szállítmány és kereskedelmi hitelbiztosítást.

D) Az életbiztosítást 75 éves korig vezette be orvosi vizsgálat nélkül havi fix járadék mellett, amelyet főleg az öreg szülőknek ajánlunk, akik gyermekeiknek örökségül hagyni.

E) A részvénytársaság bármilyen biztosítást vállal orvosi vizsgálat alapján történő életbiztosításra, népies biztosításra, amelyeknek alapja a havi sorshuzás és melyeknek viszontbiztosítása Londonból történik.

KÉRJEN PROSPEKTUST ÉS FELVILÁGOSÍTÁST AZ ERDÉLYI ÉS BÁNÁTI VEZÉRIGAZGATÓSÁGTÓL.

TORDA,

6786

Piața Mihai Viteazul 25. és az országban levő összes meghatalmazott képviselőkétől és ügynökségektől.

Aradi főügynökség: Str. Marasesti 24. szám.

Hirdessen a 43 évi
fennálló
Aradi Közlönyben

Fate'epet vagy annak telket
keresünk megvételre vagy bérbe.

Ajánlatot „Mielőbb” jellegre az Aradi
Közlöny kiadóiba. 335

Primăria Municipiului Arad.

Nr. 30.578—1928.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștință generală,
ca pentru darea în întreținere a
muncărilor de zugrăvit și vopsit pe
anul 1929. în ziua de 16. Martie ora
10 a. m. se va ține licitație publică
cu oferte închise și sigilate în biroul
Serviciului economic (Primăria, etaj
Camera Nr. 104) în conformitate cu
Art. 72 și următorii din Legea asupra
contabilității publice.

Caietul de sarcini se poate vedea
la Serviciul economic în orele de
serviciu. Adjudecarea va avea
loc în ședința Comisiunii Interimare
ce se va ține după data licitației.

Arad, la 8. Ianuarie 1929.

Serviciul economic.

Hőcipő, sárcipő,

autó-köppen, autó-tömlő és
egyéb gummi dolgok készítését és javi-
tását jutányosan vállalja: 6084

Varga Sándor gépvizka-
nizáló
volt Batthyány-u. II., Kohn-ház az udvarban.

Olesó házak!

Hatszobás, fürdőszobás, parkettás ruház a belvárosban 800.000 lej. Üzletes sa-
rokház I. o. vendéglővel, jóforgalmu fűszerüzlettel, lakással. 420.000 lej. Ura-
don a főtéren bérház 700.000 lej. Aradon ötlakásos bérház 381.000 lej. Vila-
szerű bérház modern lakásokkal 9 0.000 lej. Négyosztás modern magánház
650.000 lej. Belvárosi modern sarokház II. o. vendéglővel, modern lakásokkal
140.000 lej bérháza emmel, 900 000 lej. A volt Szabadsg-tér közelében 5 la-
kásos bérház 28 000 lej bérjövdelemmel, 600 000 lej. V deki szálloda, vendéglő-
vel, kedvező fizetési feltételekkel. Ezekon kívül a város minden részén kisebb-
nagyobb bér- és magánházak, üzletek, lakások, továbbá földek és szőlők olesón
vehető Györfy „Mures” irodája útján Arad, Str. Unirei (Fábián G.-u)

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállója vezetése alatt megnyitott
Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 20—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.
Kitűnő étterem! Polgári árak! Droher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!

Egy négyülős, teljesen jókarban levő
személyautó

és egy 315

3 as Wertheim-szekrény
eladó.

Cím Révész, Reisz, Friedmann-cégnél.

Májusra

négyosztás modern, erkélyes, für-
dőszobás, cse-édszobás, elsőemeleti ur-
lakás a Boros Senti-téren. szép,
kényelmes mellékhelyiségekkel, klado.
Cím: Bdul Regele Ferdinand 45. szám,
föld szint.

Banca Generală a Țării Românești.
PUBLICAȚIUNE.

Se publică spre știință generală că
în ziua de 28. Ianuarie 1929. orele 10
a. m. se va vinde prin licitație publi-
că cu oferte închise la Banca Gene-
rală a Țării Românești din București
spre exploatare următoarele porțiuni
de păduri:

1. 186 hectare din pădurea Cor-
bești, seria I-a.

2. 225 hectare din pădurea Petriș,
seria II-a.

Ambele păduri sunt situate pe Do-
meniul Petriș din Jud. Arad, proprie-
tatea Băncii Generală a Țării Ro-
mânești.

Condițiunile speciale devănzare, se
pot vedea în orice zi, atât la Admi-
nistrația Domeniului Petriș, cât și la
Direcțiunea Generală a Băncii din
București.

Banca Generală
a Țării Românești
București.

304

Milyen leszállított árak női és leányka kabátokban és bundákban!
Hitelképes egyének részletfizetésre is kaphatnak. ooo
Feltűnően leszállított árak!

PLESZ

Központi női ruha nagyruházában Arad,
 a színház hátsó bejáratával szemben.
Feltűnően leszállított árak!

Rádióengedélyek közismerten legmegbízhatóbb elin.éző helye

Kunstler Vizumirodában

ARAD, Bulev. Regina Mari: 22.
 TELEFON 88. szám.
 Dácia szállóval szemben

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel ki-vánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézköndésre válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

Éjjelisze krény lámpák, ampulák legolcsóbban: Arad, Central szálló mellett.
Varga és Rosenfeld-nél

ALKALMAZÁS.

GUVERNANTE die Französisch. Englisch perfekt Spricht, accepiert soiert Amelie Domahidy, Domanesti (Domahida) jud. Suijai 263

VARRÓNÓ házakhoz ajánkozok. vidékre is megy. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába kér. 318

KÉT gyermek mellé kerestetik perfekt német hölgy délutáni alkalmazásra. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 319

JÓLFŐZŐ minden szakkésznő szobaleány mellé felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 320

KÖNYVELŐ perfekt román-magyar-német, ajánkozok. órákonnyelést is vállal. Cimet „Szorgalmas” jelizére az Aradi Közlöny kiadójába kér. 333

EGY mechanikus sofför állást keres. — Cim Stana Simion, Sepreus No. 268. 334

KILENCHÓNAPOS gyermek mellé német kisasszony kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 356

ÜGYES varró lányokat azonnal felvesszek. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 353

GYAKORNOK aradi intézethez felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 362

JÓLFŐZŐ asszonyt vidékre plébániára keresek. Cim Janker üzletébe. Str. Eminescu 7. szám alatt. 359

MINDENES és **BEJARONÉ** akik románul beszélnek, azonnal felvétetnek. Str. Stroescu (Teleki) 19. szám. 357

ÜGYES, jóerkölcsű szobalányt keresek január 15-re. Str. Consistoriului (Batthyány-ucca) 2. I. emelet. 349

LAKÁS.

KIADÓ azonnalra elfoglalható három szoba, előszoba, fürdőszoba lakás Bercsényi Miklós-uccában. — Bővebbet Piața Avram Iancu 11. Baumann. 6977

URINÓ intelligens lakótársnőt olcsón felvesz fürdőszobával. Str. Mărășești 41. 338

KÉTSZOBÁS lakások, műhely vízzel, ipari villanyal és cementezett pince kiadó. Borosné, volt Zrinyi-u. 5. 348

KIADÓ 15-re egy udvari szoba, konyhával. Érdeklődni Kazinczy-ucca 15. 364

KÖZPONTBAN 2 szobás, előszobás naponan testett lakás, mellékhelyiségekkel, február 1-re lelépés nélkül kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 300

KÜLÖNBEJÁRATU, elegánsan butorított két egymásba nyíló szoba, fürdőszoba használat februar elsejére kiadó. Borosné, volt Zrinyi-ucca 5. 347

KÖZPONTBAN modern főúri ötszobás lakás májusra kiadó. Boros ügynökségnél Batthyány-ucca 9. 352

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnalra

KIADÓ.

Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1857

VETELÉSELADÁS.

RÁDIÓK, szerelési anyagok, csillárok, főzőtestek, égők legolcsóbban „Elektrikánál” volt Józsefőherceg-ut 11. 214

KERESEK egy három éven aluli traktort három ekével, hozzá 6-os Máv. cséplővel. Cim Czukra Romulusz, p. u. Sebis. Bârsa Jud. Arad. 322

ELADÓ egy 1 éves szelidített róka. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 317

WERTHEIM-KASSZA, antik könyvszekrény, antik komódok, Biedarmayer asztalok, kredencok, álló nagy óra, antik asztali lámpák, szőnyegek, hímzészek, márkás porcellánok, antik órák, frakk, szmoking, pálinkás servisek, előszobák, antik fotelok, zongorák, női íróasztalok, velencei tükör, konsol tükör, ebédlők, szalónok, fotelok, g-randók, takaréktűzhely, gázrész. asztalok, székek, tesztályok, díszárgyak stb. oladok. SALGONE bizományi üzlete Arad, Str. Heria 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

IRODABERENDEZÉS, asztalok, székek, pult, jó állapotban megvételre kerestetik. Ajánlatok Sváb Keresk. és Iparbank Ujarad kéretnek. 329

PADOLT 12 méteres ucai szuterén üzletnek, raktárnak, műhelynek kiadó. Str. Desseianu (Révay-ucca) 6. 340

ÜZLETBERENDEZÉS kerestetik megvételre. Cim A. Braun Timisoara, Eugén de Savova 14. 264

URISZOBA, ebédlő alig használt, sürgősen eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában 357

ZONGORA bérbeadó Bővebbet Piața Avram Iancu 10. Garai üzletben. 365

Olcsó ház eladások.

Szabadság-térhez közel 2X3 szobás, fürdőszobás és 2X1 szobás ház 650.000 lej. Thökoly-térhez közel 1X5 szobás, parkettás, fürdő- és cselőszobás, 1X2 és 1X1 szobás ház 850.000 lej. Vasúthoz közel új modern 2 lakásos, parkettás, fürdőszobás, villaszerű ház 1.000.000 lej. Deák Ferenc-uccához közel, úri 5 szobás magánház, minden komforttal ellátva 900.000 lej. Főtéri emeletes bérház a legforgalmasabb helyen, 3.500.000 lej. Boros Béni-tér közelében 12 lakásos bérház 1.000.000 lej. Városházához közel 2X3 szobás, fürdőszobás és 1X1 szobás, nagy kerttel 750.000 lej. Kövezett főútvonalon új 2 szobás ház, nagy gyümölcsösrel 260.000 lej. Ezekon kívül a bel- és külvárosban több kisebb-nagyobb bér- és magánház, valamint kisebb-nagyobb telkek eladására van megbízásom. Bővebbet: HATSCHEK, Str. Mărășești 60. (Kossuth-u.) földszint 4.

MEOBIZÓIM RÉSZÉRE KERESK:

Anerold barométer (fém légsúlymérő), antik porcellánokat, poharakat, különböző butorokat, antik szalonokat, órákat, dísztárgyakat, vitrineket, stb. Kiváncra házhoz is megyek Salgóné bizományi üzlet, Str. Heria 1. (Széchenyi-u) Neuman-palota. 1000

FONTOS RÉGISÉGGYŰJTŐKNEK! Eladó egy gyönyörű szép kínai legyező (kézimunka és festés.) Megtekinthető „Tranzitnál” Boros Béni-tér 47. 361

KOMPLETT, tiszta, szép hálószoba butor olcsón eladó. Calea Radnei 78. 358

FEKETE rövid zongora, bérbeadták, volt Akác-ucca 7. 363

MACULATURA PAPIR 5 kilogram csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

ELLÁTÁS.

KOSZTOSOK teljes ellátással február 1-től felvétetnek. Érdeklődni megyeházi gondnoknál. 346

INGATLAN.

KISEBB bérházat 500.000 lejig megvételre keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 321

ÜZLETEI

ÜZLETHELYISÉG kiadó a város legforgalmasabb helyén. Átvethető február 1-én. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 342

TÁRS kerestetik Fuvarozási és Nemzetközi Szállítványozási Vállalathoz megfelelő tőkével, közreműködéssel vagy anélkül. Kimerítő ajánlatok „Rentábilis” jelizére az Aradi Közlöny kiadójába kéretnek. 343

EMELETES éjjeli mulató családi okból eladó. Str. Jelelor No 3. 341

FÜSZERÜZLETNEK megfelelő helyiséget keresek lehetőleg azonnalra. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 360

Pécskán nagyforgalmu vendéglőszálloda, nyári helyiséggel, mozival, kiadó. Ertekezni lehet: 323

Kuliner Mór, Pécska.

Betársuinék üzletbe vagy vállalatba tőkével és közreműködéssel. — Bizományi lerakatot is átvonnok. Megkeresést: „Fedezet van” jelizére az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 336

Bank kölcsönök
 lejben és pengőben hazakra és földre a legolcsóbban azonnal folyósítatok.
HAAS ALBERT irodája Arad, strada Eminescu (Deák F. ucca) 1^a.

Képek keretek
 villanyerőre berendezett speciális képek keretek műhely. Ovál, kerek és blond keretek minden méretben és kivitelben.
Freiman József Arad, Str. Bratlanu 9.

Fogászat.
 Foghuzás (érzéstelenítéssel) ... L. 40
 Fem fogak (Randolt) drb. ... L. 100
 Arany koronák drb. ... L. 350-400
 Fehér fogak kautsukra drb. ... L. 50
 Vészkeltető fogmunkálatok 24 óra alatt eszközözöttnek
Frida D'Aloudjalled
 vizezött fogászno 5205
 Arad, Str. Mărășești 11. (Kossuth-ucca.)

Kedvező fizetési feltételek.
 Legmodernebb **rádiók,** rádióalkatrészek, gramofonok és lomezek. Villanycsillárok és az összes vilany-szerelési cikkek nagy raktára
I. Hell si Comp.
 Arad, Str. Unirei 14. 6844
 Kedvező fizetési feltételek.

Eladó ingatlanok.
 Volt Thökoly-tér közelében villaszerű ház 1X4, 1X3 és 2X1 szobás modern lakással 89 ezer lej bérjövdelemmel, 900 ezer lejért. Egy nagyobb bérház több nagy lakással, 6 üzlettel, 400 ezer lej bérjövdelemmel, 3.200.000 lejért. Volt Orczy ucca mellett 1X4 és 1X3 szobás modern lakásu urház 820 ezer lejért. Volt Batthyány-ucca, közelében 6 szobás modern lakásu ur magánház 900.000 lejért. Villanyos áramlás közelében egy 13 lakásu emeletes ház 116 ezer lej bérjövdelemmel, 1.200.000 lejért. Ezekon kívül több magán és tökebefektetésre alkalmas bérházak, Arad és a szomszédos megyékben felszerelt ur birtokok

jutányos áron eladók
Boros-ügynökségnél
 Str. Consistoriului (Batthyány-u.) 9.

Nincs oly ügy, vagy megbízás, melyet garantált sikerrel el ne intézne **Bucarestiben** **KUNSTLER VIZUMIRODA** Arad, Bul. Regina Maria 22. — Dácia szállóval szemben. — Telefon 86

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépén. Kiadótlajozogus: Aradi nyomdávállalat